ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 238 ◆ Середа, 11 грудня 1991 року ◆ Ціна 30 коп. (Передплатникам — 10 коп.).

І парламент сказав: «Угоді — так!»

Учора на вечірньому засіданні Верховної Ради України 288 голосами поіменно прийнято Постанову про ратифікацію Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав, підписаної від імені України, із застереженнями.

Цьому історичному рішенню передувала промова Президента України Леоніда Кравчука, в якій він, зокрема, зауважив, що обвинувачення в розвалі Союзу на адресу трьох керівників держав, які підписали зазначену Угоду, є безпідставними. Оскільки цей процес розпочався, як відомо, не 7—8 грудня, а з початку перебудови. Леонід Кравчук, навівши, як він висловився, «картинки з натури»: війни на міжнаціональному грунті, криза в економіці, намагання залишків центру сконцентрувати владу в своїх руках, накреслив небезпечний шлях, який може призвести до повного диктату центру. Якщо Президент Горбачов тільки-но розпочав свою боротьбу, то, постає питання: з ким! Це непродумані, небезпечні кроки, спрямовані на конфронтацію. Комусь хочеться нас учити і вболівати за наш народ більше, ніж ми вболіваємо за нього. Це ширма. На нас дивиться весь світ: чи зможемо ми втримати ситуацію!

Президент України Леонід Кравчук закликав ратифікувати Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав у міжнародний День прав людини. Парламент підтримав його.

ПРЕЗИДЕНТУ РЕСПУБЛИКИ УКРАИНА КРАВЧУКУ Л. М.

Глубокоуважаемый Леонид Макарович!

Мне доставляет огромное удовольствие приветствовать Вас по случаю Вашего всенародного избрания на пост Президента Республики Украина.

Результаты проведенных выборов свидетельствуют о большом признании Вашего авторитета украинским народом.

Позвольте еще раз подтвердить намерения Республики Кыргызстан всесторонне укреплять и расширять дружественные и взаимовыгодные отношения с Украиной.

Республика Кыргызстан шлет Вам самые искренние и сердечные поздравления и пожелания плодотворной деятельности на благо народа Украины.

Пользуясь случаем, передаю всему украинскому народу пожелания мира, счастья и процветания.

С уважением
Аскар АКАЕВ.

ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТУ США

Президент України Л. М. Кравчук надіслав листа Президенту США Дж. Бушу, в якому висловив глибоку вдячність за привітання по телефону в зв'язку з успішним проведенням Всеукраїнського референдуму та обранням його Президентом незалежної України.

Ми, говориться у листі, високо цінуємо своєчасно виявлену підтримку з боку визнаного лідера великої світової держави.

Як одна із країн — фундаторів Організації Об'єднаних Націй, Україна буде неухильно дотримуватись всіх своїх міжнародних зобов'язань і проводитиме послідовну миролюбну зовнішню політику, активно сприятиме розвиткові міжнародного співробітництва.

Україна готова беззастережно приєднатися до Гельсінкського заключного акта, Паризької хартії, інших документів Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі і сподівається, що США підтримають її намір вже найближчим часом стати повноправним учасником загальноєвропейського процесу.

Л. М. Кравчук висловив впевненість, що якнайшвидше встановлення повноцінних міждержавних відносин між Україною і Сполученими Штатами Америки відповідатиме щирому прагненню народів наших двох країн, інтересам міжнародного миру і стабільності. У цьому зв'язку важливого значення надається наступному візиту в Україну державного секретаря Дж. Бейкера.

Укрінформ.

ЧСФР ВИЗНАЛА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Уряд ЧСФР прийняв рішення визнати незалежність України, говориться в заяві, прийнятій у неділю на позачерговому засіданні найвищого виконавчого органу країни. У документі висловлюється готовність почати з українським керівництвом переговори про встановлення дипломатичних відносин.

Основою для визнання повного державного суверенітету України стали підсумки проведеного недавно в цій республіці загальнонародного референдуму, відзначається в документі. Чесько-словацький уряд готовий співробітничати із своїми українськими партнерами, спираючись на традиції добросусідства і співробітництва.

7

Під дією емоцій руйнують пам'ятники. З особливою ненавистю деякі «демократи» замахуються на пам'ятники Леніну. Вважаю, цим виявляємо свою нецивілізованість.

З листа читача «Голосу України» Ф. Бережного.

10 ДОЛЯ ЛЮДСЬКА

РОЗПОВІДЬ ПРО ПЕНСІОНЕРІВ НЕСОЮЗНОГО ЗНАЧЕННЯ

6 Повертаючись до надрукованого

Дніпропетровськ і Житомир — за сотні кілометрів один від одного. Але як тут, так і там є багато спільних економічних проблем.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України

◆

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

◆

ТЕЛЕФОНИ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

Приймальня — 446-92-11
Відповідальний секретар — 446-72-63
Завідуючий коректорською 441-84-42, 224-72-54 (телефакс).

ВІДДІЛИ:
парламентський — 441-84-52, 441-85-64,
листів — 441-29-61,
економіки — 441-88-07,
аграрний — 441-86-18,
міжнародний — 446-91-20,
партій і рухів — 441-82-05,
охорони здоров'я — 441-88-06,
соціальних питань — 441-88-05,
екології — 441-88-59,
культури — 441-86-44,
спорту — 441-88-08,
інформаційний — 446-61-13, 441-86-20,
історії України — 441-88-62,
військових питань — 441-88-52,
реклами — 441-89-44,
бухгалтерія — 441-84-00.

◆

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

◆

Індекс 60955

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень. Сьогодні на 16 сторінках.

Наступний номер «Голосу України» вийде 13 грудня.

ОТЖЕ, ХТО ЧЕТВЕРТИЙ?

Нотатки з прес-конференції Президента України Леоніда Кравчука

Робоча зустріч, напередодні якої Президент України Леонід Кравчук охарактеризував її, як можливість «поганяти мізки», завершилася підписанням історичних документів керівниками Беларусі, Російської Федерації та України, що констатували: Союз РСР як держава, суб'єкт міжнародного права і геополітична реальність припиняє своє існування. Засновники колишнього Союзу Беларусь, Російська Федерація та Україна утворили Співдружність Незалежних Держав.

Ця звістка, безсумнівно, стала сенсацією. Президент України Леонід Кравчук на початку прес-конференції, що відбулася у понеділок, ознайомив вітчизняних і зарубіжних журналістів з текстами підписаних документів. Вони опубліковані. Але, зрозуміло, журналістів цікавили подробиці і нюанси, політичні оцінки цього історичного факту.

Передусім передбачається, що до Співдружності Незалежних Держав мають можливість приєднатися не тільки країни колишнього Союзу, а й інші. На думку Леоніда Кравчука, це може бути Болгарія. Можливо, з певною часткою гумору заявив Леонід Макарович, Франція. Канада? Канада — то далеченько. Але, як відомо, у кожному жарті є лише частка жарту, все інше — правда. Вироблені і підписані у Бресті документи будуть направлені до парламентів країн колишнього Союзу та інших держав світу.

— І кожна держава, яка приєднається до нас, не помилиться. Ми вели розмови, — сказав Л. Кравчук, — з Президентом Казахстану Н. Назарбаєвим, який в цілому висловився позитивно щодо цих документів, хоча й зауважив, що повинен проконсультуватися у себе в республіці.

Втім, для Михайла Горбачова, здається, прийняті керівниками трьох республік документи не становили особливої сенсації. Адже Україна неодноразово заявляла, що не підпише жодного договору, який би передбачав утворення держави над незалежними державами.

І тому, зрозуміло, Україна не могла сприйняти концепцію М. Горбачова про утворення конфедеративної держави. Її Л. Кравчук охарактеризував як «елементарний камуфляж». Тому логічною є ідея співдружності на зразок Європейського співтовариства.

— Україна, — наголосив Леонід Кравчук, — у своїх діях незалежна від Росії, Беларусі в усіх питаннях, що входять до компетенції держави, включаючи і національну валюту, і армію. Спільні проблеми — пересування громадян, інформаційне забезпечення, атомна енергетика, стратегічні Збройні Сили — будуть відрегульовані відповідними угодами. Щодо карбованця, то доки ми не маємо змоги ввести національну валюту, він діятиме. Надходження карбованцевої маси з Росії дасть можливість підійти до лібералізації цін з відповідним підвищенням заробітної плати. Така ситуація неминуча до моменту введення національної валюти.

Зрозуміло, що журналістів цікавило й таке пікантне запитання: якою є роль М. Горбачова у Співдружності Незалежних Держав? Л. Кравчук повідомив, що Михайло Сергійович сприйняв крок трьох країн без задоволення, піддав сумніву підписану Угоду.

— Ну що ж... Вона, ця Угода, — зазначив Л. Кравчук, — буде надрукована, її читатимуть і вивчатимуть політики, парламенти, робитимуть свої висновки. А місце Президента? Ми його не обговорювали, бо не вважали, що то є нашою проблемою.

Щодо можливих кроків Президента без держави, то Президент України зробив такі припущення: по-перше, М. Горбачов міг би скликати з'їзд народних депутатів СРСР, але важко передбачити його реакцію на це. По-друге, можлива апеляція М. Горбачова до народу через Голів парламентів республік. І по-третє, провести ще один референдум. Однак, до України це не мало б ніякого відношення, бо вона є незалежною державою, яка вийшла із складу Союзу. Щодо силових методів, я давно знаю Михайла Сергійовича, він не здатний їх застосувати. Це фігура, яка не тільки одіозна, але й завоювала у світі авторитет демократичними перетвореннями. І я не думаю, що наприкінці розпочатого шляху він може вдатися до методів, які б похоронили демократію і саму особу, з якою пов'язана перебудова.

На зауваження про те, що контроль над ядерною зброєю, код якої поки що у Москві, здійснює М. Горбачов, Л. Кравчук відповів: будуть утворені механізми для передачі повноважень для колективного контролю за ядерною зброєю. Контроль стане колективним, тобто сила його — утричі вищою, ніж сьогодні. Система така існує, скажімо, три чорні чемоданчики, в яких кнопки на запуск ядерної зброї спрацюють тільки тоді, коли будуть натиснуті трьома володарями одночасно. Вибачте на слові, Кравчук тисне, а воно не спрацьовує, якщо не тисне Єльцин і Шушкевич...

Однак що б не доводив, як би не деталізував статті Угоди Президент України Л. Кравчук, все ж до його кроку дехто з журналістів і, зокрема, «Народної газети» ставилися з підозрою. «Три Президенти нишком, за спиною народу України уклали угоду. Можливо, і є якісь переваги президентської влади, але чому все ставиться з ніг на голову? Чому перед тим, як підписувати, не порадитися з українським народом, з парламентом хоча б? Чому це все робиться за кулісами?» — запитував у Президента України Л. Кравчука журналіст А. Зубков.

— Парламент має ратифікувати цей документ. Якщо цього не станеться, то вже його справа. Може, ви ще запропонували б референдум провести з цього питання? У нас стає доброю традицією радитися. Але в такому разі цей процес затягнувся б на тривалий час і невідомо, чим би завершився.

Нам треба пожити трохи в іншому вимірі часу, щоб відійти від традиції в кожному кроці Президента або уряду бачити дії, спрямовані проти народу. Ви хочете поставити Президента в [illegible] становище, щоб він х[illegible]наче ляльковий, і з усіма [illegible]дився, як же йому вчинити. Цього не буде. Будемо діяти за законами і нормами, що прийняті. Я й діяв відповідно до повноважень.

Це був перший закордонний візит Президента України. І відбувся він за відповідним протоколом. Беларусь запросила нашого Президента приземлитися в Мінську, щоб зустріти його на беларуській землі з усіма почестями. А потім уже маршрут проліг у Брестську резиденцію. Можливо, комусь це здасться формальністю, не вартою уваги. Але з цього починається, врешті, [illegible] до іншої держави, до [illegible]ни, якій народ цієї держави виявив довір'я. І, хочеться вірити, повага до вироблених документів. Бо, якщо відверто, дратує, коли в Тулі, [illegible]жімо, беручи інтерв'ю у [illegible]зі, російський журналіст заявляє землякам: ви стоїте в чергах і голодуєте, бо Україна відмовилася виконувати свої договірні зобов'язання, не хоче вас годувати.

Не з Тулою Україна має договір, а з Росією. І годувати, мабуть, справді, не хоче, але свої договірні зобов'язання виконує. Тільки от щось не видно, щоб черги за бензином коротшали...

Світлана ПИСАРЕНКО,
парламентський оглядач «Голосу України».

Президенту України товаришу Кравчуку Л. М.

Шановний Леоніде Макаровичу!

Згідно з Вашим дорученням за телеграмою тов. Горбачова М. С. і програмою забезпечення міста Москви продовольством у зимовий період, прийнятою урядом Росії, Кабінет міністрів України доповідає.

За 11 місяців нинішнього року, виходячи із загальних обсягів поставок, передбачених міжурядовою угодою на 1991 рік між Україною і Росією, і згідно з розподілом Російського уряду Україна поставила місту Москві 175 тисяч тонн м'яса і м'ясопродуктів (96,2 відсотка до плану), 295,9 тисячі тонн цукру (83,3 відсотка) і 43,5 тисячі тонн олії (103,6 відсотка).

У зв'язку з критичною ситуацією з продовольством у Москві уряд Росії 6 грудня нинішнього року звернувся з проханням до держав Україна, Беларусь, Казахстан, Туркменистан, Молдова здійснити відвантаження до Москви у грудні основних продуктів харчування, у тому числі з України: цукру — 52 тисячі тонн, олії 1,6 тисячі тонн, м'яса і м'ясопродуктів 2 тисячі тонн.

Незважаючи на значні недозаготівлі цукрових буряків, соняшнику і кормів, зниження виробництва продтоварів на 12—15 відсотків і труднощі, що склалися у зв'язку з цим, із забезпеченням населення України цукром, олією та м'ясопродуктами, уряд України вишукав можливість виконати прохання уряду Росії і поставити Москві до кінця нинішнього року названу кількість продовольства.

Складено графіки відвантаження і встановлено щоденний контроль за їх виконанням.

Прем'єр-міністр України
В. П. ФОКІН.

ПУБЛІКУЄМО МАТЕРІАЛИ, ЗАПРОПОНОВАНІ КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ДАНІ ПРО ПОСТАВКИ ОСНОВНИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ З УКРАЇНИ В РОСІЮ (У ТОМУ ЧИСЛІ ДО МОСКВИ) У 1991 РОЦІ

Найменування продукції	Одиниця виміру	План на рік	План 11 місяців	Факт. за 11 місяців	% виконання	Очікується поставити у грудні	Очікується поставити за рік	+/— до річного плану
М'ясо і м'ясопродукти — Росія,	тис. т.	209,0	192,0	185,0	96,4	1,0	186,0	— 23
у тому числі Москва	тис. т.	199,0	182,0	175,0	96,2	1,0	176,0	— 23
Молокопродукти — Росія,	тис. т.	805,3	738,0	592,1	80,2	1,5	593,6	—211,7
у тому числі Москва	тис. т.	—	—	401,3**	—	1,5	402,8	—
Яйця і яйцепродукти — Росія,	млн. шт.	425,0	390,0	315,4	80,9	3,0	318,4	—106,6
у тому числі Москва	млн. шт.	—	—	174,7**	—	3,0	177,7	—
Цукор — Росія,	тис. т.	1817,9*	1666,0	1073,5	64,4	8,0	1081,5	—736,4
у тому числі Москва	тис. т.	—	—	295,9**	—	8,0	303,9	—
Олія — Росія,	тис. т.	240,0	220,0	160,0	72,7	23,0	183,0	— 57
у тому числі Москва	тис. т.	45,7	42,0	43,5	103,6	5,0	48,5	+ 2,8
Маргаринова продукція — Росія	тис. т.	12,1	11,0	12,3	111,8	—	12,3	+ 0,2

*) Скоригований план з врахуванням фактичної поставки цукру-сирцю
**) Відвантаження здійснюється за рознарядками Роспродторгу

УКРАЇНА—КАНАДА: КОНТАКТИ РОЗШИРЮЮТЬСЯ

10 грудня Президент України Л. М. Кравчук прийняв делегацію Канади на чолі з офіційним представником Прем'єр-міністра країни Девідом Райтом. В ході відвертої бесіди гості були ознайомлені з політичною та економічною ситуацією на Україні, процесами, які зараз тут відбуваються. Підкреслювалося, що між Україною та Канадою існують давні тісні зв'язки. Останнім часом вони динамічно розвиваються, створюються більш сприятливі умови для розширення взаємовигідного співробітництва.

Девід Райт передав Л. М. Кравчуку листа від Прем'єр-міністра Канади Б. Малруні і поздоровлення в зв'язку з обранням Президентом України.

— Бесіда була дуже корисною для нас, ми щасливі, що перебуваємо в Києві у цей історичний для України момент,— сказав у своєму короткому інтерв'ю одразу після зустрічі офіційний представник глави уряду Канади.— Вчора ми провели також корисні бесіди в Кабінеті міністрів та Міністерстві закордонних справ України. Канада може пишатися, що вона першою із західних держав визнала незалежну Україну. В наших бесідах ми торкалися різних проблем відносин між двома країнами. Ці контакти і нині дуже добрі, але ми сподіваємося на їх поліпшення і розвиток в майбутньому.

І. САЙКО,
кор. Укрінформ.

ПРО КОРДОНИ МОЛДОВИ

КИШИНІВ, 10 грудня. (Молдова-прес — ТАРС). «Хельсінкська угода передбачає не тільки непорушність кордонів, а й те, що за взаємною згодою двох держав їх можна змінити», — сказав в інтерв'ю газеті «Независимая Молдова» член парламентської комісії з прав людини і національних відносин Георге Гімпу.

Депутат відзначив, що територіальні проблеми з Україною парламент Молдови розраховує розв'язати не інакше як через домовленості і дипломатію. Що ж до питання об'єднання з Румунією, то зараз воно не стоїть на порядку денному. У республіці живе півтора мільйона меншостей, які проти об'єднання. Не бажає його і частина корінного населення. Не підготовлена і світова громадська думка в цьому питанні, вважає Гімпу.

Парламентська хроніка

НАДІЯ НА КОЛЕКТИВНИЙ РОЗУМ

Ранкове засідання 10 грудня

Розпочавши роботу на годину пізніше, депутати відклали обговорення і ратифікацію підписаних у Бресті документів про Співдружність Незалежних Держав. До узгодження і вивчення зауважень і пропозицій постійних депутатських комісій.

Обговорили й прийняли Закон «Про дію міжнародних договорів на території України». Щодо Концепції і проекту Закону «Про Конституційний Суд України» не визначилися ніяк: потрібної кількості голосів не набрала жодна з трьох пропозицій. Над документами працюватимуть далі.

Що й казати, вранці 10 грудня журналістів до Верховної Ради зібралося чимало — питання на обговорення виносилося найактуальніше: заяви керівників держав і урядів Беларусі, Росії та України й угода про Співдружність Незалежних Держав. Ще раніше зібралась опозиція, Народна Рада, в якій, як і в усьому суспільстві, ставлення до беларуських угод неоднозначне. Одні запевняють, що документи про СНД треба ратифікувати, бо це кінець тоталітарного СРСР, остаточне визнання незалежності України в його межах. Та й взагалі, ці «межі» визначені Союзним договором 1922 року, вже недійсні і нечинні. А Л. Кравчук, підписавши угоду, зробив усе, щоб Україна не вийшла із СРСР гола і, вибачте за таке порівняння в ці холодні грудневі дні, не залишилася «голою». Без зв'язків, без сировинних поставок, під тиском і навалою брехні, фальсифікації та політичних спекуляцій. А останнє — наявне повною мірою, якщо судити за заявою М. Горбачова від 9 грудня. Президент уже де-факто неіснуючої держави схильний розглядати мінсько-брестську угоду як угоду про «Мінську Русь», яка ще нічого не означає. Більше того, повністю мав рацію Президент України Л. Кравчук, коли на прес-конференції 9 грудня визначив можливі заходи М. Горбачова щодо приведення «ослушниць до тями». Горбачов знову говорив про надзвичайний з'їзд народних депутатів СРСР і проведення ще одного всесоюзного референдуму. З усіх боків абсурд, але факт.

Інші — незадоволені самою процедурою укладення угоди Президентами України та Росії і Головою парламенту Беларусі. Чому, мовляв, не порадилися з парламентом України щодо такого важливого рішення. Здається, Л. Кравчуку ще й депутатам, які самі ж прийняли Закон про українського Президента, доведеться доводити, що діяв він відповідно до своїх повноважень, підтверджених 1 грудня 61 відсотком голосів виборців.

Є ще одна поміркована точка зору: навіщо було так поспішати в якусь міждержавну спільноту, не набувши повною мірою елементів власної державності. У цієї точки зору справді є важливий аргумент: в Україні немає навіть повного комплексу необхідних законів, а заміняли їх закони того Союзу, який у Бресті скасували. Але ж, з іншого боку, Україну могли звинуватити, що вона, мовляв, одна «розпустила Союз», а так це зробили три з чотирьох засновників держави зразка 1922 року. Нічим іншим, як дипломатичною перемогою Президента Кравчука це важко назвати.

Але обговорення попереду, а отже, залишається сподіватися на переваги колективного розуму, який все-таки інколи підтримує зусилля одного.

Далі депутати прийняли Акт, який однозначно ставить Україну рівноправним членом світового співтовариства. Коротенький документ, усього два абзаци, зате який зміст! Закон України «Про дію міжнародних договорів на території України» гласить: «Укладені й належним чином ратифіковані Україною міжнародні договори становлять невід'ємну частину національного законодавства України і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства».

Тобто, як зазначив доповідач, Голова Комісії Верховної Ради України у правах людини О. Ємець, незалежна Україна, яка вже ратифікувала більш як півтори сотні міжнародних документів і пактів, буде їх дотримуватися і контролювати їх застосування беззастережно.

Але з формуванням третьої повноцінної форми влади, судової, цього дня у депутатів не вийшло. Проекти Концепції та Закону «Про Конституційний Суд України» зацікавили тільки трьох депутатів, і рішення не було прийнято. На жаль, депутати так і не прислухалися до слів депутата В. Романюка (Львівщина), який зазначив, що амбіція однієї форми влади стримується амбіцією другої, а в результаті виходить нормальне громадянське правове суспільство. Не зважили парламентарії й на ту обставину, що в колишньому СРСР ніколи не було незалежної судової влади, і суд був каральним органом, а не правоохоронним. Та й у того суду, який є сьогодні, проблем більше, ніж потрібно. **Взяти хоча б такий стан справ, коли за єдиним застосуванням законів в Україні слідкує її Верховний Суд, а фінансує, добирає кадри, а отже, може тримати «на мотузочку» суддів, міністерство юстиції республіки, тобто підрозділ виконавчої влади. Про яку незалежність судової влади можна в таких умовах говорити. Як, напевно, не можна й говорити про якусь єдність судової влади, коли вже є, наприклад, Арбітражний суд, буде Конституційний Суд... Головуючий І. Плющ прийняв «соломонове рішення»: коли депутати не визначаються, то хай працюють члени Комісії О. Коцюби, які підготували саме такий законопроект.**

Володимир СКАЧКО,
парламентський кореспондент «Голосу України».

ДЕПУТАТИ ЩЕ НЕ «ХРЕСТЯТЬСЯ»

Обговорення проекту цього Закону у першому читанні можна з повним правом занести у книгу рекордів Гіннесса. Бо тривало воно аж... 15 хвилин. А якби його відеозапис продемонструвати в одній з цивілізованих країн? Навряд чи здогадався б хто-небудь там, що це відбувається сесія найвищого законодавчого органу України, а не засідання клубу веселих і винахідливих. Принаймні на останнє воно було більш схоже своїми смішками у залі та дотепами — у президії. І мало кому спало на думку, що цей сміх — сьогодні може стати причиною трагедії для багатьох людей завтра. Та й самі депутати не застраховані від наслідків своєї легковажності, яку вони так яскраво продемонстрували під час обговорення проекту Закону «Про профілактику СНІДу» наприкінці минулого місяця.

Не хотілось би нікого лякати, але факти — річ уперта. І саме вони не дають ніяких підстав для оптимізму та нехтування цією проблемою.

Уже нині переважаюча частина населення нашої держави має ослаблену імунну систему внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції, 90 відсотків — уражені хронічними хворобами. У зв'язку з цим постає цілком закономірне запитання: «Для кого Україна виборювала давно омріяний її народом суверенітет? Для вимираючої нації?» До речі, цифри ці, відомі широкому загалу з преси, передач радіо й телебачення, не належать до засекречених. Тим дивнішою була позиція Верховної Ради під час обговорення проекту Закону. Втім, посудіть самі.

Винесли його на розгляд за 15 хвилин до закінчення вечірнього пленарного засідання. Для доповіді з цього питання міністрові охорони здоров'я Юрію Спіженку виділили лише десять, а співдоповідачеві — Павлові Віцяку і того менше — всього п'ять хвилин, хоча згідно з регламентом кожен з них мав право на 15. Можливо, й не бажаючи того, парламентарії в даному разі проявили щонайменше неповагу до своїх колег, які готували проект цього документа. Як розповідав пізніше мені народний депутат України, член парламентської комісії з питань здоров'я людини Валерій Івасюк, до розробки проекту Закону було залучено десятки різних висококваліфікованих фахівців. У його підготовці брали участь вчені Харківської юридичної академії, Київських медичного та інституту інфекційних хвороб, члени інших постійних комісій Верховної Ради України. На сесії були готові виступити голова підкомісії з питань вищої і середньої спеціальної освіти Юрій Гнаткевич, заступники голів Комісій Верховної Ради України: у справах молоді — Юрій Збітнєв, з питань гласності та засобів масової інформації — Вадим Бойко та інші. Тобто планувалося висвітлити проблему в усіх аспектах. Оскільки ж Закон дуже специфічний і вимагає високопрофесійного підходу, то виступаючі мали донести до кожного з депутатів просту думку: «Повірте нам, часу на «лікнеп» у цьому питанні немає. А зволікання нині з вирішенням проблеми призведе до трагічних наслідків у майбутньому».

Проте цим намірам здійснитися не судилося. І не лише тому, що депутати поспішали на відпочинок після напруженого дня, така неувага до обговорення проекту Закону була, по суті, запрограмована. Передусім нехтуванням регламенту та небажанням більшості народних обранців і головуючого згадати, у чому полягають функції першого читання проекту. Зате народні депутати цим самим ще раз підтвердили — ми недалеко відійшли від тих часів, коли проголошувалося «Здоров'я народу — багатство країни», а медицина фінансувалася за залишковим принципом. Наслідки цього ми вже побачили. А що нас чекає в майбутньому?

Як стверджують фахівці, медицина в Україні стає небезпечною для здоров'я пацієнтів. Саме внаслідок зростаючого ризику зараження через мединструменти та препарати крові. Адже в Україні практично немає системи промислової стерилізації інструментів. Але при цьому щорічно виконується майже 700 мільйонів досліджень крові, майже 12 мільйонів громадян лікується в стаціонарах. де кожному робиться у середньому 10 ін'єкцій. І хто може гарантувати будькому з нас, у тому числі й депутатам та їх рідним, безпеку при відвідинах лікувальних закладів?

І це не стільки вина, а скоріше біда української медицини. Адже у всіх цивілізованих країнах згідно з рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я та Європарламенту боротьбу зі СНІДом піднесено до рангу державної політики, прийнято національні програми, створено відповідні комітети при президентах. У нас же спромоглися на одне — постановою Президії Верховної Ради України майже рік тому уряд республіки зобов'язано протягом місяця розглянути і прийняти національну програму боротьби зі СНІДом. При цьому ніхто не проконтролював виконання рішення, як і те, чи збираються його профінансувати. А уряд просто проігнорував постанову Президії Верховної Ради України. Очевидно, у Кабінеті міністрів вважають цю проблему третьорядною. Шкода, але таке ж своє ставлення до неї засвідчили й парламентарії.

Незабаром розпочнеться обговорення проекту Закону «Про профілактику СНІДу» у другому читанні. На думку медиків, членів Комісії Верховної Ради України з питань здоров'я людини, варто було б, щоб народні обранці подали свої пропозиції у комісії для врахування їх під час наступного розгляду документа. Якщо ж і надалі всі діятимуть за принципом «Доки грім не вдарить, мужик не перехреститься» — «хреститися» буде вже запізно.

Василь ТУГЛУК,
парламентський кореспондент «Голосу України».

Телеграфним рядком з Луганська

КОЖНОМУ СВОЄ

Протягом грудня у Луганську місто і область поділять власність. Після цього розпочнеться приватизація закладів громадського харчування і торгівлі.

ПАПІР І ГРОШІ

на видання обласної україномовної газети привіз від Руху до Луганська народний депутат України Д. Павличко. Про це народний обранець заявив на обласному форумі інтелігенції. Кошти і фонди ще десь у дорозі з Києва, а редакційні портфелі вже тріщать... у руках бажаючих їх запопасти.

ПЕРШИЙ УЗЯВСЯ ЗА ЗБРОЮ

Райраду УТМР очолив колишній перший секретар колишнього райкому КПУ Олександр Богушов. Кажуть, нова посада йому до вподоби. Цікавіша?

КУДИ ВИЙШЛА «ЗОРЯ»!

Керівництво ФК «Зоря» чекає новин із Цюріха, з штаб-квартири ФІФА. Куди подавати заявку другому призеру буферної зони — до вищого ешелону національного чемпіонату чи до першої всесоюзної ліги на відкриту першість?

ШКОЛА П'ЯТИ КОТІВ

У обласному центрі зареєстровано чергову релігійну громаду, яка сповідує вчення Будди. На основі лаоської школи П'яти котів її створили студенти, робітники, представники інтелігенції..

Сергій СКИБА.

Коротко

БУДЕШ ПАНОМ, КРАНЕ!

Багато цікавих розробок у реєстрі головного спеціального конструкторсько - технологічного бюро важкого кранобудування одеського ВО «Краян» — від гіганта-250-тонника до малюка-десятитонника, а ще — парові, автомобільні, дизель-електричні, гідравлічні крани. Досвід — величезний, «стаж» — 60 років. Тому й запропоновано перетворити бюро на Український інститут кранобудування. ВО «Краян» цю позицію підтримує. Вирішено надіслати відповідне клопотання Кабінетові міністрів.

В'ячеслав ГРОМОВ.
Одеса.

ПРИЙНЯЛИ ВІРУ

Відомий християнський проповідник. Р. Уільямс (США) виступив з циклом проповідей «Біблійний шлях до нового життя». Щодня три лекції протягом місяця. Завершилися проповіді обрядом водохрещення у приміщенні дитячої спортшколи «Авангард». 214 чоловік прийняли віру адвентистів сьомого дня.

Валерій ЛАЗАРЕНКО.
Вінниця.

ЧИ ТРЕБА НАС ЗАХИЩАТИ?

Реалії

Розвал Союзу на окремі держави — факт історичний. Так розвалювалися всі імперії. Але після того, як свідчить історія, можливі варіанти...

На збори прихильників національної ідеї йшов без упередженості. Насторожили виступи. Член республіканського штабу Української Народної Самооборони (УНСО), не називаючи Адольфа, констатував позитивні зміни в Німеччині після веймарського розвалу. Чи не мав часу колишній студент-історик Дмитро Корчинський, чи на те були інші причини, але не згадав він жодним словом про дві спроби Німеччини стати сильною. Про наслідки цих спроб: у 1918 та в 1945 роках. І про третю спробу, коли Німеччина справді стала сильною — після 1945-го... Але Дмитро запросив усіх бажаючих після зборів приходити до штабу УНСО, спілкуватися, а якщо захочуть — і записуватися...

— Що таке УНСО?

— Громадська організація, яка захищатиме державність України.

— А хто її фінансує?

— Ініціатива створення УНСО належить УНА. Вона й фінансує.

— Ви з симпатією говорили про Муссоліні, Ататюрка...

— Я не симпатизую ні Муссоліні, ні Ататюрку, ні Гітлеру, ні генералові Франко, ні Піночету. Але досвід їхньої роботи є цікавим...

— Негативний досвід теж досвід...

— Людина, яка займається громадською діяльністю, повинна бути поінформованою, проаналізувати для себе багато речей. В тому числі й досвід діяльності різних політичних діячів, угруповань, починаючи з античних часів. І досвід роботи де Голля і Бісмарка — всіх тих, чий досвід є цікавим...

— Як ви оцінюєте режими, створені на національній хвилі (Гітлер, Ататюрк). де військові робили політику окремих груп?

— Завжди політику роблять окремі групи. Вона є справою небагатьох людей. Скрізь, подобається це нам чи ні.

— Є системи тоталітарні, є демократичні. До якої прагнете ви?

— Є багато різнотлумачень і тоталітаризму і демократії. В УНСО, хоча вона керується УНА, є багато людей з різних партій, багато безпартійних. Тому самооборона не може бути використана в інтересах якоїсь політичної групи. Свій народ треба захищати незалежно від його поглядів. Юрій Шухевич є націоналістом. Це означає, що він стоїть вище від інтересів окремих політичних угруповань і захищає інтереси нації в цілому.

— Від кого? Адже створюється українська армія?

— Від безпорядку. Згадайте, у Гітлера було 300 тисяч членів СА і 250 тисяч членів НСДАП. Там була дисципліна, і вони могли примусити контору працювати.

— Яким чином?

— Не хотілося б, щоб УНСО ставала таким собі жандармом, але може статися так, що змушена буде виконувати ті функції, які не зможе виконувати держава. Візьме на себе функції зв'язку між верховною владою й низовими ланками апарату.

— Є досвід?

— Є указ про захист споживчого ринку, але він не виконується. Та коли УНСО чергувала на вокзалі разом з міліцією, він виконувався. Цього разу ми були небажаними свідками. Наступного разу буде просто примус до праці.

— Вистачить сил? Скільки, до речі, членів УНСО?

— Можу сказати по Києву — приблизно 500.

— Я правильно зрозумів: якщо УНСО з указами верховної влади погодиться — підтримає. А якщо ні?

— Якщо буде указ про незахист ринку — не підтримає. Це не державна, а громадська організація. Ми знаємо одне: без сили не буде держави. Такою силою може бути або сама держава, або якась чужа, тобто, окупант. Або народ висуне свою силу. І тут знадобиться УНСО...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Знак біди

НАШІ ГРОШІ І ЧИЄСЬ ЖИТТЯ...

— Алло, швидка?

— Так.

— Скоріше приїздіть, мамі погано.

— Вибачте, у нас страйк...

Сім діб продовжувався подібний діалог між службою «03» і потерпілими чернігівчанами. Майже 100 водіїв «швидкої допомоги» відмовились виїжджати на виклики і вимагали індексації заробітної плати з урахуванням тимчасової 20-процентної надбавки, яку отримували з квітня. Та прикро, що їхні вимоги, скоріше справедливі, як з'ясувалося, коштували життя не одній людині.

— Наші проблеми можна було розв'язати і за столом переговорів, — говорить головний лікар «швидкої допомоги» В. Мухін. — Та водії пішли на крайній крок. Ми змушені звернутися до обласного суду з позовом про визнання страйку незаконним.

Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: лікарі їдуть на виклик на таксі.

Фото **Валерія ІНЮТІНА.**
Чернігів.

Що хвилює

СИТО ЧИ РЕШЕТО?

З чотирьох стаціонарних пунктів міліції на Волині, які контролюють вивезення продукції за межі України, один розташований у Ратнівському районі, що межує з Бєларуссю. За останні півтора-два місяці через цей пункт без дозволу на право перевезення з колгоспу імені К. Маркса намагалися вивезти у Псковську область 300 кілограмів цукру, 80 кілограмів олії, 60 кілограмів гречки. За цей же час із Львова до Мінська везли меблів на 33612 карбованців, 15 тонн цементу. У Рязань — 22 кольорових телевізори «Електрон», з Дніпропетровська до Бреста — 500 електропилососів, з Донецька до Польщі — дитячі іграшки на 10 тисяч доларів. Це тільки через один пункт.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Луцьк.

Ситуація

БІЛЯ ВОДИ БЕЗ ВОДИ

Скрутне становище складається в Севастополі з питною водою. Запаси головного джерела — Чорноріченського водосховища практично вичерпані.

Нині в спішному порядку ведуться роботи на водоводі Міжгірного водосховища, розташованого неподалік від Сімферополя. Кілька років тому його спорудження заморозили, адже частина севастопольців розгорнула активну кампанію проти подачі дніпровської води. Щоправда, дебати з цього приводу тривають, хоча, очевидно, вибирати вже не доведеться. Не справджуються й надії відшукати річку, яка нібито протікає під самісіньким містом.

М. СТЕЦЮК,
кор. Укрінформ.
Кримська область.

До яких пір!

...І ПЛЯШКА РАДІЮ

Якщо геологи випадково забрели на вулицю Сировця, то їхній переляк був зовсім не випадковим: радіаційновимірювальний прилад зафіксував гама-випромінювання. І не так собі, а в тисячу мікрорентгенів на годину!

Швидко знайшли «джерело» — невелику пляшку, яка лежала обабіч тротуару. І, певне, давненько, бо вже припала сміттям і пилом. Порожня, та колись містила в собі радій-226.

Це не перший випадок, коли де завгодно знаходять тару з-під радіаційно небезпечних речовин. Невже не існує контролю за збереженням і знешкодженням подібних пляшок, яких, чого доброго, може одного разу вистачити на всіх?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Добрі новини

СІЛЬ БУДЕ!

Чутки, які пішли про припинення роботи Генічеського солезаводу через брак пакувального паперу, не підтвердилися. Соляна житниця України, звідки в давнину починався чумацький шлях у глибинні області, працює без перебоїв.

— Справді, ціни на пакувальний папір зросли вчетверо, поставки його з Росії ускладнилися, — розповів начальник планового відділу підприємства Ю. Салавсін. — Якщо залишимося без паперу, відправлятимемо сіль споживачам насипом у ящиках. Встановили також автомат для розфасування в поліетиленові пакети. Отже, держзамовлення виконаємо і Новий рік зустрінемо як належить. У соледобувників велике бажання приватизувати свій завод — чекають відповідного закону від Верховної Ради.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

С ЗАХИЩАТИ?

...ний досвід теж ...яка займаєть... діяльністю, ...поінформова... ...зувати для се... В тому чис... ...діяльності різ... ...діячів, угру... ...чи з антич... ...досвід роботи де... ...арка — всіх ...й є цікавим... ...оцінюєте режи... ...національний ...Ататюрк), де ...били політику ...політику роб... ...групи. Вона є ...гатьох людей. ...ється це нам ...ми тоталітарні. ...До якої пра... ...різнотлума... ...таризму і де... УНСО, хоча во... УНА, є багато ...их партій, бага... Тому са... ...може бути ви... ...інтересах якоїсь ...упи. Свій народ ...незалежно ...ів. Юрій Шу... ...аліcтом. Це ...стоїть вище ...окремих полі... ...ань і захищає ...в цілому. ...? Адже ство... ...нська армія?

— Від безпорядку. Згадайте, у Гітлера було 300 тисяч членів СА і 250 тисяч членів НСДАП. Там була дисципліна, і вони могли примусити контору працювати.

— Яким чином?

— Не хотілося б, щоб УНСО ставала таким собі жандармом, але може статися так, що змушена буде виконувати ті функції, які не зможе виконувати держава. Візьме на себе функції зв'язку між верховною владою й низовими ланками апарату.

— Є досвід?

— Є указ про захист споживчого ринку, але він не виконується. Та коли УНСО чергувала на вокзалі разом з міліцією, він виконувався. Цього разу ми були небажаними свідками. Наступного разу буде просто примус до праці.

— Вистачить сил? Скільки, до речі, членів УНСО?

— Можу сказати по Києву — приблизно 500.

— Я правильно зрозумів: якщо УНСО з указами верховної влади погодиться — підтримає. А якщо ні?

— Якщо буде указ про незахист ринку — не підтримає. Це не державна, а громадська організація. Ми знаємо одне: без сили не буде держави. Такою силою може бути або сама держава, або якась чужа, тобто, окупант. Або народ висуне свою силу. І тут знадобиться УНСО...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Ситуація

БІЛЯ ВОДИ БЕЗ ВОДИ

Скрутне становище складається в Севастополі з питною водою. Запаси головного джерела — Чорноріченського водосховища практично вичерпані.

Нині в спішному порядку ведуться роботи на водоводі Міжгірного водосховища, розташованого неподалік від Сімферополя. Кілька років тому його спорудження заморозили, адже частина севастопольців розгорнула активну кампанію проти подачі дніпровської води. Щоправда, дебати з цього приводу тривають, хоча, очевидно, вибирати вже не доведеться. Не справджуються й надії відшукати річку, яка нібито протікає під самісіньким містом.

М. СТЕЦЮК,
кор. Укрінформ.
Кримська область.

До яких пір!

...І ПЛЯШКА РАДІЮ

Якщо геологи випадково забрели на вулицю Сировця, то їхній переляк був зовсім не випадковим: радіаційновимірювальний прилад зафіксував гама-випромінювання. І не так собі, а в тисячу мікрорентгенів на годину!

Швидко знайшли «джерело» — невелику пляшку, яка лежала обабіч тротуару. І, певне, давненько, бо вже припала сміттям і пилом. Порожня, та колись містила в собі радій-226.

Це не перший випадок, коли де заввгодно знаходять тару з-під радіаційно небезпечних речовин. Невже не існує контролю за збереженням і знешкодженням подібних пляшок, яких, чого доброго, може одного разу вистачити на всіх?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Добрі новини

СІЛЬ БУДЕ!

Чутки, які пішли про припинення роботи Генічеського солезаводу через брак пакувального паперу, не підтвердилися. Соляна житниця України, звідки в давнину починався чумацький шлях у глибинні області, працює без перебоїв.

— Справді, ціни на пакувальний папір зросли вчетверо, поставки його з Росії ускладнилися, — розповів начальник планового відділу підприємства Ю. Салавсін. — Якщо залишимося без паперу, відправлятимемо сіль споживачам насипом у ящиках. Встановили також автомат для розфасування в поліетиленові пакети. Отже, держзамовлення виконаємо і Новий рік зустрінемо як належить. У соледобувників велике бажання приватизувати свій завод — чекають відповідного закону від Верховної Ради.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Куточок муз

«Академія» з узвозу

Гадаємо, багатьом киянам відомий Київський літературно-музичний театр-студія «Академія». Сьогодні у нас в гостях заступник директора театру Валерій Присяжний.

— Наш театр існує два роки. А раніше ми були клубом «Контакт». Заснував театр наш нинішній директор Семен Рубчинський — людина, добре відома в колах знавців авторської пісні. Адже ще в застійні роки був одним з найпалкіших прихильників організації концертів авторської пісні.

— А в чому різниця між колишнім клубом «Контакт» і нинішнім театром-студією «Академія»?

— Ми стали сьогодні економ... само...чими, а коли ...ли клу... «Контакт», то підпорядковувались парку культури й відпочинку імені Фрунзе. Тепер у нас своє приміщення на Андріївському узвозі, 34, і є змога протягом місяця проводити гастролі щонайменше двох виконавців або театрів. Наприклад, ми запрошували театр Спесивцева з Москви, Львівський театр «Не журись». До речі, Львівський театр — це пісенний театр, бо всі їхні вистави побудовано на українській пісні. Ми завжди любили українську пісню, ...але авторс... пісня, на жаль, ще в республіці не має широкого відголосу і не дуже розвинена. А ми прагнемо, щоб розвивалася не тільки російська авторська пісня, а й українська. І вже є «прорив» — дуже вдало ...ступив ...час гастролей ...атру «...журись» автор-виконавець Стас Тризубий. Дуже цікава людина, а його самобутні пісні — на всі смаки й високого гатунку (до речі, 14 вересня в Києві на запрошення «Академії» знову виступав Стас Тризубий. — Авт.).

— Отже, основний напрям вашої роботи — це організація концертів виконавців власних пісень?

— Так. Але ми недарма звемося Київським літературно-музичним театром. У нас були зустрічі з письменн...ками асоціац... «Апрел...» з такими ...орами, як Веніамін Смєхов, Валерій Золотухін, з поетом Борисом Чичибабіним, лауреатом Державної премії СРСР в галузі літератури.

Ще одна ділянка нашої діяльності — це організація масових свят. Наприкінці серпня в Києві відбулася перша на Україні Міжнародна фієста повітряних куль. Повітряне свято повторилося й цього року.

— А чому ваша організація називається саме театр-студія?

— Театром нас назвати буде надто сміливо, бо в нас немає своєї трупи. Ми — менеджерський театр. Наприклад, для проведення вистави за віршами Ірини Ратушинської (це відома поетеса, яка нині живе в Англії, а до цього кілька років знаходилась за колючим дротом, у таборах у Комі) ми уклали угоди з акторами. Музичний квартет ілюстрував вірші Ірини Ратушинської. Прийшли її друзі — і по ув'язненню, і з тих часів, коли її тут, у Києві, переслідував КДБ. І вечір, як на мене, вдався. Влаштувала його «Академія», а всі інші працювали за договором. Тому ми — театр-студія.

Особливістю «Академії» є й те, що вона у Союзі, мабуть, єдиний професіональний театр, який організовує концерти авторської пісні. Дуже здивувалися всі, хто приїхав на 3-й Всесоюзний фестиваль авторської пісні (ми його організували і провели у вересні минулого року), коли побачили, що такий величезний зал, як палац культури «Україна», був заповнений увесь. Ці чотири дні наприкінці вересня стали справжнім святом авторської пісні. Ми випустили двосерійний відеофільм про цей фестиваль — так з'явився ще один напрям нашої діяльності. Незабаром фільм можна буде придбати через наш театр усім бажаючим.

— Ви будете цю роботу продовжувати?

— Так. Цей фільм ми назвали «Нас в мире только горсть», з підзаголовком «Золотий фонд вільної пісні», бо авторська пісня — то вільна пісня, вільне слово. Триватиме випуск таких фільмів. Вже готовий матеріал про виступ у палаці «Україна» авторського дуету Георгія Васильєва та Олексія Іващенка з Москви.

— І традиційне запитання: про подальші плани вашого театру-студії.

— Найграндіозніший з наших планів — проведення Міжнародного фестивалю авторської пісні під гаслом «Культура не знає меж», у якому візьмуть участь російськомовні барди з усього світу.

Бесіду вела
Оксана ВІХОР.

Подарунки

«МЕРСЕДЕСИ» НЕ ДЛЯ БАГАТІЇВ

Шість кремових «Мерседесів»-фургонів з невеликими вантажними причепами прибули до Києва. Ці автомобілі являють собою мобільні лабораторії для експрес-аналізу крові та екологічної експертизи в районах, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи. П'ять з них — подарунок від Німецького Червоного Хреста, і один — від Британського (до речі, кожна така лабораторія коштує 400 тисяч німецьких марок).

Дві пересувні лабораторії працюватимуть у Рівненській та Житомирській областях, решта обслуговуватиме населення забруднених регіонів Беларусі та Росії. Передбачається, що за рік у кожній з них буде проведено експрес-аналіз крові та дано медичні поради близько 100 тисячам людей із районів, куди ще не дісталися відповідні державні служби (обслуговувати населення саме в таких місцях поставив собі за мету Український Червоний Хрест). Виконувати такий обсяг роботи дасть можливість комп'ютер. Лабораторії також оснащені факсами для передачі та централізованої обробки інформації. До того ж Німецький Червоний Хрест узяв на себе зобов'язання протягом 1,5 року постачати необхідні запасні частини і реактиви.

Отже, у добру путь, червонохресні «Мерседеси»!

Олексій ЄВСІКОВ.

...к біди

...ЧИЄСЬ ЖИТТЯ...

...ням тимчасової ...надбавки, яку ...квітня. Та прик... ...вимоги, скоріше ...як з'ясувалося, ...тя не одній лю... ...роблеми можна ...ти і за столом ...говорить го... ...видкої допомо... ...Та водії пішли на крайній крок. Ми змушені звернутися до обласного суду з позовом про визнання страйку незаконним.

Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: лікарі їдуть на виклик на таксі.

Фото Валерія ІНЮТІНА.
Чернігів.

...О ЧИ РЕШЕТО?

...з колгоспу іме... ...намагалися ви... ...ковську область ...цукру, 80 кі... ...60 кілограмів ...цей же час із ...Мінська везли ...612 карбованців, ...менту. У Рязань — 22 кольорових телевізори «Електрон», з Дніпропетровська до Бреста — 500 електропилососів, з Донецька до Польщі — дитячі іграшки на 10 тисяч доларів. Це тільки через один пункт.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Луцьк.

Студентська дипломатія

УКРАЇНСЬК...

У Київському міському будинку вчителя відбулася зустріч науково-технічного і культурного центру «Україна і світ» з юнаками і дівчатами, які виборюють право на навчання в зарубіжних університетах.

Вступне слово про утворення на Україні фонду Петра Яцика і умови стати стипендіатом центру виголосив його голова Микола Жулинський, директор Інституту літератури, член-кореспондент АН України. Зокрема він відзначив, що студії центру — це не шлях для виїзду за кордон на постійне життя і відрив від України. Це перш... за все активна участь у гли...боких рефо... установ нез... це форма ... дипломатії, ... нов для по... ного співро... ни з зарубі... їх діловим... культурним...

На зустр... тор Києво-... демії В. ... князь Серж... засновник ... ство», пе... Київського ... інституту М... засновник ... ру радіа... О. А. П'ята...

ЗМИЛОСЕ... І НАД...

Запланований заздалегідь пленум ЦК Товариства Червоного Хреста України, який мав розглянути господарську діяльність організації, не відбувся. Вірніше, він переріс у позачерговий з'їзд, який проголосив Товариство Червоного Хреста України незалежним, національним, а отже, — і про вихід його із складу Союзу Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця СРСР.

— Ми діяли хоч і не традиційно, але відповідно до ста...тутних вимо... туацію заст... риства Наді... гою провед... до нас звер... обласних ко...

З'їзд ухв... організації, ... ся до Верх... ханням приі... ціональне т... ного Хреста... народних ор... знання това...

В МЗС Польщі

Польський МЗС звернув увагу повноважного представника Міністерства закордонних справ України у Варшаві Анатолія Шевчука на численні порушення у функціонуванні українських прикордонних служб.

Директор департаменту з консульських питань і у справах біженців МЗС РП Яцек Чапутович критично оцінив методи діяльності цих служб щодо туристів і, насамперед, польських громадян. Він закликав українське зовнішньополітичне відомство вжити необхідних заходів, щоб ліквідувати багатодобові черги автобусів і приватних автомобілів перед прикордонним контрольно-пропускним пунктом. Українській стороні запропоновано відкрити новий прикордонний перехід.

ЗАС...

Днями у ... презентація ... го центру т... збудувати ... ська фірма ... ником — ... ством «Біл... — перший ... що збудова... приємцями. ... одержить в... дівництва 4... годин для ... вень їх пі... брати участ... кої будівлі... для обслу... лу після за... за. А тако... експлуатацій... західних пр... то з яких ... клопіт із п... офіси і чер... ють тут сві...

Навколомистецькі нови...

ПАМ'ЯТІ КОБ...

Цього року виповнилося 130 років з дня перепоховання Т. Шевченка на Чернечій горі. Днями в Київському будинку художників відкрилася виставка картин Олександра Івахненка, присвячена цій події. Архієпископ Вишгородський і Переяславський Антоній освятив цю ви...ставку і ... сутніх з ...

З допо... лова Льві... шанувальн... Ю. Даниле... кож предс... Санкт-Пете...

Коротко

ЛЕБЕДІ-ОПТИМІСТ...

Вже кілька років підряд на річці Захі... шахтарського Червонограда, залишаються... Цієї зими їх тут ціла зграя. Червоногра... годують птахів.

Львівська область.

ГОЛОС України

Куточок муз

демія» з узвозу

агатьом киянам відомий Київський літератур-театр-студія «Академія». Сьогодні у нас в гос-к директора театру Валерій Присяжний.

атр існує два не ми були клу-т». Заснував інший дирек-Рубчинський — е відома в ко-авторської піс-застійні роки найпалкіших організації кон-ої пісні.

у різниця між убом «Контакт» театром-студією

стали сьогодні самос чими, а клу «Кон-підпорядковува-культури й мені Фрунзе. вос приміщен-ському узвозі, протягом мі-дити гастролі двох виконав-. Наприклад, ли театр Спе-ockви, Львівсь-«Не журись». ьвський театр— театр, бо всі побудовано на пісні. Ми завж-українську піс-торс пісня, в республіці кого відголосу винена. А ми об розвивалася йська авторсь-й українська. орив» — дуже в пе час гаст-журись» ець Стас Три-цікава люди-мобутні пісні— й високого га-й, 14 вересня запрошення знову виступав ий. —Авт.).

основний нап-робоки — це ор-концертів вико-пісень?

ле ми недарма вським літера-театром. У тії з пись-асоціації «Ап-ими рами, Смехов, Вален, з поетом Бо-абіним, лауреа-премії СРСР атури.

ялянка нашої це організація Наприкінці еві відбулася раїні Міжна-повітряних свято пов-ього року. ваша органі-зація називається саме те-атр-студія?

— Театром нас назвати бу-де надто сміливо, бо в нас немає своєї трупи. Ми — менеджерський театр. На-приклад, для проведення вистави за віршами Ірини Ратушинської (це відома поетеса, яка нині живе в Англії, а до цього кілька років знаходилась за колю-чим дротом, у таборах у Комі) ми уклали угоди з акторами. Музичний квар-тет ілюстрував вірші Ірини Ратушинської. Прийшли її друзі — і по ув'язненню, і з тих часів, коли її тут, у Києві, переслідував КДБ. І вечір, як на мене, вдався. Влаштувала його «Акаде-мія», а всі інші працювали за договором. Тому ми — театр-студія.

Особливістю «Академії» є й те, що вона у Союзі, ма-буть, єдиний професіональ-ний театр, який організо-вує концерти авторської пісні. Дуже здивувалися всі, хто приїхав на 3-й Всесоюзний фестиваль ав-торської пісні (ми його організували і провели у вересні минулого року), ко-ли побачили, що такий ве-личезний зал, як палац культури «Україна», був заповнений увесь. Ці чоти-ри дні наприкінці вересня стали справжнім святом ав-торської пісні. Ми випус-тили двосерійний відео-фільм про цей фестиваль — так з'явився ще один на-прям нашої діяльності. Не-забаром фільм можна бу-де придбати через наш те-атр усім бажаючим.

— **Ви будете цю роботу продовжувати?**

— Так. Цей фільм ми назвали «Нас в мире только горсть», з підзаголовком «Золотий фонд вільної пісні», бо авторська пісня — то вільна пісня, вільне сло-во. Триватиме випуск таких фільмів. Вже готовий ма-теріал про виступ у палаці «Україна» авторського дуе-ту Георгія Васильєва та Олексія Іващенка з Москви.

— **І традиційне запитан-ня: про подальші плани ва-шого театру-студії.**

— Найграндіозніший з наших планів — проведен-ня Міжнародного фестива-лю авторської пісні під гаслом «Культура не знає меж», у якому візьмуть участь російськомовні бар-ди з усього світу.

Бесіду вела
Оксана ВИХОР.

Студентська дипломатія

МАЙБУТНІ УКРАЇНСЬКІ МАГІСТРИ

У Київському міському будинку вчителя відбулася зу-стріч науково-технічного і культурного центру «Украї-на і світ» з юнаками і дів-чатами, які виборюють право на навчання в зарубіжних університетах.

Вступне слово про утво-рення на Україні фонду Пет-ра Яцика і умови стати сти-пендіатом центру виголосив його голова Микола Жулин-ський, директор Інституту лі-тератури, член-кореспондент АН України. Зокрема він відзначив, що студії центру — це не шлях для виїзду за кордон на постійне життя і відрив від України. Це перш за все активна участь у гли-боких реформах освітянських установ незалежної держави, це форма нової молодіжної дипломатії, закладання ос-нов для поштовху міжнарод-ного співробітництва Украї-ни з зарубіжними країнами, їх діловими, науковими і культурними колами.

На зустрічі виступили рек-тор Києво-Могилянської ака-демії В. С. Брюховецький, князь Серж Волконський — засновник фонду «Благород-ство», перший проректор Київського політехнічного інституту М. З. Згуровський, засновник Українського цент-ру радіаційної медицини О. А. П'ятак.

Після офіційної частини юні претенденти на поїздку на навчання до престижних наукових закладів Європи, Америки отримали довідники Петра Яцика, в яких пода-ється вичерпна інформація про стипендіальні фонди та зарубіжні вузи. Зустріч за-вершилась утворенням акти-ву стипендіального фонду і його секцій.

Отож можна сподіватись, що пройде не так багато ча-су, як до України будуть повертатись молоді магістри, доктори з дипломами Оксфор-да, Ітона, Гарварда, Надія незалежної України.

Наталя ДЗЮБЕНКО.

ЗМИЛОСЕРДИЛИСЬ... І НАД СОБОЮ

Запланований заздалегідь пленум ЦК Товариства Черво-ного Хреста України, який мав розглянути господарську діяльність організації, не відбу-вся. Вірніше, він переріс у по-зачерговий з'їзд, який проголо-сив Товариство Червоного Хреста України незалежним, національним, а отже, — і про вихід його із складу Союзу Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця СРСР.

— Ми діяли хоч і не тради-ційно, але відповідно до ста-тутних вимог, — пояснила си-туацію заступник голови това-риства Надія Лапко. — З вимо-гою проведення такого з'їзду до нас звернулися дві третини обласних комітетів.

З'їзд ухвалив статут нової організації, вирішив звернути-ся до Верховної Ради з про-ханням прийняти закон про На-ціональне товариство Черво-ного Хреста України, до між-народних органів з метою ви-знання товариства повноваж-ним членом Міжнародного Червоного Хреста.

Від імені всього товариства учасники з'їзду запевнили сво-їх колег із суверенних держав колишнього Союзу, інших кра-їн світу, що будуватимуть сто-сунки з ними відповідно до міжнародних норм. Вони та-кож висловились за співпрацю з національними товариства-ми щодо розшуку громадян та подання термінової екстрема-льної і гуманітарної допомоги.

Анатолій БЕНЬ.

В МЗС Польщі

Польський МЗС звернув ува-гу повноважного представника Міністерства закордонних справ України у Варшаві Анатолія Шевчука на численні порушен-ня у функціонуванні українсь-ких прикордонних служб.

Директор департаменту з консульських питань і у спра-вах біженців МЗС РП Яцек Ча-путович критично оцінив мето-ди діяльності цих служб щодо туристів і, насамперед, польсь-ких громадян. Він закликав ук-раїнське зовнішньополітичне відомство вжити необхідних заходів, щоб ліквідувати бага-тодобові черги автобусів і при-ватних автомобілів перед при-кордонним контрольно-пропу-скним пунктом. Українській сто-роні запропоновано відкрити новий прикордонний перехід.

Щось новеньке!

ЗАСТОВПИЛИ ДІЛЯНКУ

Днями у Києві відбулася презентація проекту бізнесово-го центру та готелю, який має збудувати за два роки канад-ська фірма разом із субпідряд-ником — орендним підприєм-ством «Білоцерківжилбуд». Це — перший об'єкт у столиці, що збудований західними під-приємцями. Столиця України одержить від того: під час бу-дівництва 400 тисяч робочих годин для будівельників (рі-вень їх підготовки дозволяє брати участь у спорудженні та-кої будівлі) та 200—300 місць для обслуговуючого персона-лу після закінчення будівницт-ва. А також — податки від експлуатації, велику кількість західних представників, бага-то з яких нині мають великий клопіт із приміщеннями під офіси і через те не розвива-ють тут свій бізнес. Після за-кінчення будівництва той кло-піт трохи зменшиться, адже під офіси у бізнесовому цент-рі відводиться площа у 20 ти-сяч квадратних метрів, а готель налічуватиме 250 кімнат. Цей комплекс буде розміщено у досить зручному місці — на розі Червоноармійської вули-ці та вулиці Горького, тобто у центрі міста.

Україна — то своєрідний Клондайк для бізнесменів. І найрозумніші з них усвідом-люють — щоб дістати золото, необхідно спочатку вкласти чималі кошти. Будівництво центру обійдеться у 1 міль-йон доларів.

На презентації проекту був присутній Генеральний консул Канади в Україні пан Нестор Гайовський.

Катерина ВОРОНЕНКО.

Кримінальна хроніка

ВИРАХУВАЛИ ЗЛОЧИНЦЯ

Ніяк не зміг здогада-тися Сергій Щ., хто ж це вказав на нього пра-цівникам карного роз-шуку, які, не гаючи ча-су, спровадили злочинця за грати. Адже, здаєть-ся, не залишив ніяких слідів. Запримітивши в місті Новоукраїнці дів-чину в дорогій норковій шапці, зайшов за нею в автобус. Коли виїхали на трасу, схопився з міс-ця і, тримаючи руку в кишені, голосно вигук-нув: «Усім сидіти, буду стріляти». Зірвав шапку і миттю з автобуса.

Ідучи попутним легко-виком до Кіровограда, тільки посміхався, при-палюючи цигарку «страш-ною зброєю» — за-пальничкою у формі піс-толета. Думав, схова усі сліди. А тим часом комп'ютер за окреми-ми прикметами очевид-ців намалював портрет злочинця. Взяти ж «мисли-вця за шапкою» в одній з квартир біля другого автовокзалу для оперативників було ді-лом техніки.

Микола ВОЛОК.
Кіровоград.

ПОГОДА

11—12 грудня на Ук-раїні переважно без опа-дів, лише сьогодні в Кри-му та Приазов'ї утримає-ться сніг, подекуди хур-товина. 12 грудня у пів-нічних і північно-східних областях подекуди неве-ликий сніг. Вітер на бі-льшій частині республіки північно-західний, 3—8, сьогодні в Криму та При-азов'ї посилення східно-го вітру до 17—22 мет-рів на секунду. Темпе-ратура 11 грудня вдень 4—9, у північних облас-тях і в Криму 0—5 гра-дусів морозу, 12 грудня вночі 5—11, у західних, південних і східних об-ластях подекуди 12—15, вдень по Україні 0—6 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень без істот-них опадів. Вітер слаб-кий. Температура 0—5 градусів морозу.

Подарунки

едеси» НЕ ДЛЯ БАГАТІЇВ

ових «Мерсе-з невеликими ричепами при-ва. Ці авто-ь собою мо-оторії для екс-крові та еко-ертизи в райо-страждали внас-льської ката-з них — по-імецького Чер-і один — від (до речі, кож-бораторія кош-німецьких ма-

вні лаборато-имуть у Рів-Житомирський ата обслугову-ння забрудне-Білорусі та вачається, що за рік у кожній з них буде проведено експрес-аналіз кро-ві та дано медичні поради близько 100 тисячам людей із районів, куди ще не дісталися відповідні дер-жавні служби (обслуговува-ти населення саме в таких місцях поставив собі за мету Український Червоний Хрест). Виконувати такий об-сяг роботи дасть можливість комп'ютер. Лабораторії та-кож оснащені факсами для передачі та централізованої обробки інформації. До то-го ж Німецький Червоний Хрест узяв на себе зобов'я-зання протягом 1,5 року постачати необхідні запас-ні частини і реактиви.

Отже, у добру путь, чер-воннохресні «Мерседеси»!

Олексій ЄВСІКОВ.

Навколомистецькі новини

ПАМ'ЯТІ КОБЗАРЯ

Цього року виповнилося 130 років з дня перепохован-ня Т. Шевченка на Чернечій горі. Днями в Київському будинку художників відкри-лася виставка картин Оле-ксандра Івахненка, присвяче-на цій події. Архієпископ Вишгородський і Переяслав-ський Антоній освятив цю ви-ставку і привітав усіх при-сутніх з незалежністю.

З доповіддю виступив го-лова Львівського братства шанувальників Т. Шевченка Ю. Даниленко. Виступали та-кож представники діаспори з Санкт-Петербурга та Москви.

Дмитро ЯЦЮК.

Коротко

ЛЕБЕДІ-ОПТИМІСТИ

Вже кілька років підряд на річці Західний Буг, поблизу шахтарського Червонограда, залишаються зимувати лебеді. Цієї зими їх тут ціла зграя. Червоноградці регулярно під-годовують птахів.

Тарас ЛЕХМАН.

Львівська область.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Черговий по випуску новин Костянтин ПАРИШКУРА.
Тел. 446-61-13.

ЧИЇ ВОНИ, «НАРОДНІ» ГРОШІ

Житомирські будівельники працюють інколи у дві чи три зміни й не мають можливості стояти у магазинних чергах навіть за найнеобхіднішим — маслом, ковбасою... А їсти треба, тож одержували вони продуктові пайки-замовлення прямо за місцем роботи. Нічого дивного в цьому немає. Але якось в аеропорту міста якимось непопередженим правоохоронцем було затримано літак з двома тоннами масла, двома тоннами ковбаси й іншим. Літак цей відправлявся на Вірменію, незважаючи на заборону вивезення продуктів за межі України. Документи було оформлено на ім'я заступника генерального директора орендного підприємства «Житомирбуд» (найголовнішої будівельної організації області) О. Білле. Інформація для роздумів: тоді масло на Україні коштувало 8 карбованців, а у Вірменії — 88.

Висновки було зроблено негайно — на засіданні облвиконкому: «...у зв'язку з непослідовністю при розподілі» постачання будівельників продуктами харчування було заборонено. Про конкретних винуватців не було навіть мови, до відповідальності не притягували нікого.

Про підприємство «Житомирбуд» (раніше — трест «Житомирпромбуд») наша газета вже писала («Білий прапор на щоглі Мінбуду» — «ГУ» від 14 серпня 1991 року). Тоді йшлося про те, що його генеральний директор П. Жданюк чинив усілякі перепони директорові іншого, колись підпорядкованого підприємства, М. Литвиненку у переході на оренду. Але останній переміг, зокрема нещодавно виграв у колишнього патрона арбітражну справу — 102 тисячі карбованців буде відшкодовано.

Проте перемога ця не остаточна — з рахунку ОП «Домобудівник» було знято ще два мільйони карбованців (виділених з бюджету на будівництво для відселених з Чорнобильської зони) й використано для облаштування села Івниця. «Облаштування» означає закупівлю лінії для розливу горілки, м'ясокомбінату, обладнання для обробки шкіри, словом, усього того, що дає нині максимальний прибуток. Незважаючи на те, що з будівництвом на Житомирщині «завал», у цій вотчині робота кипить. На неї пішло загалом близько 10 мільйонів карбованців бюджетних коштів.

У довідці, яку склали працівники фінвідділу, зазначається: **«Фінансування, у тому числі бюджетне, в основному було спрямоване не на придбання обладнання для будівництва, а на агропромисловий комплекс у селі Івниця». Інформація для роздумів: згідно із засновницькими документами** (за неофіційними джерелами — адже ці документи таємні) значна частка комплексу належить фізичним особам. Хто ці особи, можна здогадатися: адже жодної уваги протестам жителів села і депутатів не приділяється. Тож з огляду на те, що перевірити ці відомості не виявилося можливим, обмежимося опосередкованими міркуваннями.

Міркування перше: незадовго до початку робіт у селі Івниця на посаду заступника П. Жданюка призначено Л. Поліщука, який нині й відає цими питаннями. Колишній секретар райкому компартії Леонід Павлович — рідний брат заступника голови Житомирського облвиконкому, начальника головного планово-економічного управління Петра Павловича Поліщука. Таким чином, стає більш зрозумілим, як П. Жданюку вдається так легко зняти кошти з чужого рахунку (на порушення Закону «Про банки і банківську діяльність»), одержати мільйони з бюджету й пустити їх на невідомо (чи відомо? — Д. Д.) кому потрібне будівництво.

Міркування друге: яким чином вдається П. Жданюку робити все, що заманеться? Скажімо, одержати за фондами баштовий кран, продати крупорушку, продати основні фонди «незалежного» орендного підприємства «Малинбуд», не спитавши дозволу колективу (так би мовити, з кріпосними...). З усього видно, що без належної підтримки згори такого зробити ніхто б не спромігся...

Міркування третє: начальник головного планово-економічного управління Житомирського облвиконкому П. Поліщук мав необережність розповісти, що створена облвиконкомом спілка малих підприємств **одержує цемент та інші будматеріали за фондами. Що це, як не розкрадання державної власності під виглядом турботи про підприємництво? Адже в той же час ОП «Домобудівник», яке будує житло для житомирян, одержує за фондами значно менше від своїх потреб, і його директор М. Литвиненко змушений «крутитися» й діставати все на біржах і за прямими угодами.**

Та це нічого, він уже звик і робить план навіть за таких умов (чи не єдиний як у Житомирі, так і в системі колишнього Мінбуду). Проте оцінюється його праця дещо неадекватно — у проскрипції, яку було складено під час путчу, Марат Миколайович, депутат міськради, був однією з перших кандидатур на «ізоляцію» (а може, і на щось інше.— Д. Д.). Тож і не дивно, що обласна влада (а саме на її поверхах складався цей список) не викликає в нього симпатії. Тим більше нині, коли в передчутті приватизації прагне відтяти собі шматок побільше, навіть особливо не ховаючись. Чи не забагато про будівельну галузь?

Може й так, якщо брати її окремо від усього вертикального ланцюга, який склався протягом багатьох років. Проте народні депутати Житомирської міської Ради (демократична міськрада перебуває у контрах з владними структурами області, а ті, у свою чергу, за виразом М. Литвиненка, «саботують місто».— Д. Д.). 27 листопада створили комісію, яка й розбиратиметься з усіма мільйонами «Житомирбуду». Ці мільйони — чорнобильські. Тож, здається, Комісії парламенту з питань чорнобильської катастрофи теж не «чужі».

Як бачимо, в незалежній Україні теж можна досягти неабияких результатів: чистий прибуток, який одержано завдяки літаку (про нього згадувалося на початку матеріалу), становив, за приблизними підрахунками, два мільйони карбованців. З Івниці планується мати набагато більше — і це ще не край.

Отже, народжується нова влада — влада грошей. І це було б непогано, якби ці гроші діставалися шляхом чесної комерції. А щодо тієї, про яку тут ідеться, то Закон України про прокуратуру прийнято, Генерального прокурора обрано. Це, здається, його справа.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Житомир — Київ.

ЗДАЄТЬСЯ, два матеріали, що вміщено на цій сторінці, не мають нічого спільного. Проте це тільки на перший погляд. Насправді ж їх об'єднує те, що, як в історії з приватизацією дніпропетровської автобази № 5, так і у справі про мільйони житомирської номенклатури, за кадром лишається одне могутнє відомство. Раніше воно звалося Міністерство будівництва УРСР, нині — Державна будівельна корпорація. Назва змінилася на більш сучасну, проте ані сам міністр В. Плітін місця не втратив (щоправда, сьогодні він зветься «президент»), ані політика «держать и не пущать» не змінилася.

Тож виникає наївне запитання: а навіщо було урядові, який проголосив про скасування Мінбуду, насправді лишати все на своїх місцях? Чим це обертається, ми бачимо: підприємства, котрі працюють ефективно й навіть виконують держзамовлення, всіляко утискуються. Чому? Справа у тім, що вони заважають старій команді одержувати звичні дивіденди. А щодо переходу до ринкового господарювання й поліпшення добробуту народу — годі й говорити...

КОЛЕСО ПРИВАТИЗАЦІЇ

Адам Сміт, як відомо, наполягав на експлуатації найманої праці на повну котушку. У п'ятій автобазі директор Анатолій Підберезний знаходив за потрібне вимагати від водіїв напруженої, по суті, межуючої з людськими можливостями праці. Інакше на соціальний захист, програму якого затверджували, марно й сподіватися.

— Як це зрозуміти? — поцікавився я, коли з А. Підберезним ми залишилися наодинці. Адже мета колективу автобази — розкутий труд в своє задоволення. Ще рік тому водії побажали викупити підприємство у колективну власність. Нагадаю, що «Голос України» вже писав про це («Історія з приватизацією», 24 квітня). Виходить, історія ця несподівано обертається ледь не «пройденим етапом», погрожує робітникам незавидним становищем найманців, натомість директора підносить майже на роль експлуататора?

— А як ви мислите народження господаря-власника, якщо він не вміє або не хоче самовіддано працювати? — запитанням на запитання відповів Анатолій Опанасович.— Адже тільки на соціальний захист своїх людей, який ми щойно розглянули, знадобиться майбутнього року 400 тисяч карбованців — майже місячний заробіток нашого колективу. Такі гроші, даруйте, треба заробити.

Спростував А. Підберезний і мої підозри щодо його шансу вибитися в капіталісти. Коли автобазу буде викуплено і вона стане, як планується, народним будівельно-транспортним підприємством з акціонерним капіталом, уже підготовленим статутом передбачене існування колективу власників, в якому права та обов'язки кожного буде чітко визначено. Анатолія Опанасовича, зокрема, не лякає, що, згідно із статутом на щорічній нараді акціонерів таємно обиратиметься чи переобиратиметься і голова правління народного підприємства. Бо і керівник зі своєю управлінською командою має крутитися, образно кажучи, з не меншою швидкістю, ніж колеса автомашин. Якщо прагнутиме одержувати великі дивіденди, звичайно.

Втім, про перспективи колективу, про те, як він розраховує зажити, наша газета писала в попередній публікації. Згоден, шлях, обраний водіями, справедливий і прийнятний — вони побажали «в складчину» викупити майно і фонди (нині їх залишкова вартість — менше мільйона карбованців), то навіщо відмовляти людям у цьому? Відомство ж будівельної індустрії України, якому належить п'ята Дніпропетровська автобаза, в усьому чинило перепони.

Тому-то автобаза досі не одержала дозволу на викуп. З тих пір лише «розбухала» тека листування. Водії апелюють геть у всі інстанції, починаючи з міста та області і закінчуючи республікою, а їм звідусіль відмовляють: «Не поспішайте поперед батька в пекло». Мовляв, в Україні не прийнято законодавчих актів щодо приватизації і роздержавлення. Посилання на те, що в інших галузях уже є викуплені підприємства, не діють. Історію з приватизацією настільки заплутали, що цими днями відписалася і Прокуратура України: «Підстав для прокурорського втручання немає». Отже, розбирайтеся самі...

— У відомстві просто не проходить переляк, — каже Анатолій Підберезний, — що ми створимо прецедент і знайдеться багато послідовників. Переляк уже не тільки від того, що тоді в міністерські коридори не їхатимуть звідусіль на поклін чи що «небожителі» будуть змушені заробляти собі на хліб не безпомічними паперами-циркулярами, а реальними послугами. Насамперед загроза в тому, що відпущені на волю неодмінно формуватимуть управлінські поверхи знизу згідно зі своїми потребами і на умовах взаємно забезпечених розрахунків.

Зітхають, нервують водії. Їм невтямки, як можуть високі й поважні інстанції встромляти палиці в колеса. Збиралися страйкувати, а зараз ладні кинути геть парк автомашин (майже на 70 відсотків зношений), якщо його по-доброму не продають, скластися й купити собі натомість новий. Уявіть собі, таку можливість знайшли, але то вже комерційно-підприємницька таємниця.

Адже перед очима є приклад того, що втрачають. Правдами і неправдами викупивши раніше частину машин і ремонтних майстерень, тут заснували акціонерне підприємство. У ньому людей зайнято вчетверо менше, ніж на автобазі, а прибутки вдвічі вищі. За неповний рік, потроївши зарплату, мале підприємство майже на півтора мільйона помножило колективну власність. Крім того, очікується, що дивіденди сягнуть 50 відсотків від акції. І дивуватися, мабуть, не варто — це тільки початок, розгін, необхідний, щоб вийти на стрімку дорогу.

...Мало хто знає про парадоксальне фізичне явище: у верхній точці шина на колесі автомобіля обертається швидше, а від нерівномірного обертання шини передусім і руйнуються. Чи не здається вам, що і колесо теперішніх наших перетворень обертається у різних точках з різною швидкістю, раз у раз стикаючись з ніяк не здоланим тертям?

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Дніпропетровськ.

Пропоную

Підсолодити б...

Хочу поговорити на цукрову тему. Якось потрапили мені на очі дані про споживання цукру. З'ясовується, що в минулі, доперебудовчі, часи українці споживали цукру до 100 кілограмів на рік. А ось американці — близько 30, ще стільки замінників. А науково обгрунтована норма становить близько 40 кілограмів цукру на рік.

А що ж у нинішні, перебудовчі, чи тепер незалежні роки? Наша цукрова держава розщедрилася видавати в літні місяці по 2,5 кілограма на душу, в інші — по півтора. А на рік виходить аж 21, тобто половина необхідного. Було ж таке, що уряд наш обіцяв збільшити норми видачі, та віз і нині там.

Так ось про замінники цукру. Я розумію так: замінники — це нецукрові солодкі речі. Пам'ятаю, як після війни з цукром також було скрутно, але тоді досить розповсюджений був замінник — сахарин, здається, американського виробництва. Тепер його чомусь немає. Не знаю, з чого виробляли той сахарин, але пам'ятаю, що в роті солодко, а найду з нього — ніякого.

Та річ не в цьому. Просто і в той, більш складний, час виходили із скрути.

А така солодка річ, як патока? Якби її продавали, то попит на цукор різко зменшився б, і цукру — нашої валюти — Україна мала б і для експорту. Я знаю, що патока виробляється не тільки з буряків, а й з кукурудзи, наприклад. А кукурудза добре родить в Україні. Мало псується і всесезонна для виробництва.

А інші замінники? Кавуновий мед, фруктові згущені сиропи, соки, сиропідібні концентрати, де вони? Можливо, існують й інші замінники цукру.

Григорій ЯКИМЕНКО.

Дніпродзержинськ Дніпропетровської області.

Огляд листів

А ЯК ОЦІНЯТЬ НАС?

або Про ставлення читачів до руйнування пам'ятників

У НАШ надзвичайно динамічний і бурхливий час ми вже звикли до найрізноманітніших несподіванок, новацій, крутих поворотів у оцінках, судженнях, переконаннях. Дістається в такій ситуації і пам'ятникам. Особливо — «вождю світового пролетаріату».

«На хвилі переможної ейфорії над спробою здійснити переворот, під дією емоцій, — пише в своєму листі до редакції ветеран Великої Вітчизняної війни Ф. Бережний з Шостки Сумської області, — групи людей руйнують пам'ятники. З особливою ненавистю деякі «демократи» замахуються на пам'ятники Леніну. Вважаю, що цим ми виявляємо свою некультурність, нецивілізованість...».

Наш читач з Бреста О. Гончаров назвав листа так: «Не бийте Леніна по голові». Він, зокрема, написав: «Декілька днів тому, переглядаючи луцькі газети, натрапив на фото дідуся Леніна з відбитою головою. По гранітних дідусевих грудях лазять хлопчики, а на задньому плані підпирають небо відділі ноги. Вражаючий знімок, нічого не скажеш. Але напрошується запитання: невже ми настільки здичавіли, що не думаємо про наших дітей?».

Інша думка не тільки щодо скульптурних зображень Леніна, а і його пам'яті взагалі у В. Степанової з Харкова. «В одній з наших газет було вміщено фотографію з сесійного залу Верховної Ради України зі скульптурою Леніна, — обурюється вона, — а під нею сидять керівники Ради. Яка ж це свобода України, якщо залишається ця скульптура? На мій погляд, на її місці повинна стояти скульптура славнозвісного гетьмана України Петра Конашевича-Сагайдачного. Це була гордість України. Якщо його портрет невідомий, то гетьмана Полуботка... Нам не потрібно московських діячів, їх дуже багато в Україні, а наших немає».

Така пропозиція була в нашої читачки. Та тепер у залі сесійних засідань Верховної Ради ніяких скульптур немає. І це, мабуть, правильно.

Довго і привселюдно демонтували скульптуру В. Леніна, яка була центральною в монументі на майдані Незалежності в Києві. Кілька тижнів стояв поруч з монументом потужний автокран. Що, йому іншої роботи не було? Чи він не міг під'їхати вчасно?

Спостерігаючи ту руйнацію, згадував слова О. Гончарова: «Невже ми настільки здичавіли, що не думаємо про наших дітей?» І не тільки про дітей, про усіх нас смертних, нашу людяність, милосердя, розум, врешті-решт, наслідки наших діянь. Не встигли покінчити з монументом на майдані Незалежності, як вибухом поширилася звістка про скоєне на алеї біля пам'ятника Слави у Києві. Глибоко обурені цим актом вандалізму В. Теравський з Арциза Одеської області, А. Деркач з Києва, Г. Городецький з Червонограда Львівської області, сім'я Шуляк з Ужгорода та інші. Автори листів висловлюють припущення, хто вчинив це кощунство — націоналісти, комуністи, противники незалежності, просто хулігани. Ні, це не просте хуліганство, лиходійство. І чию волю виконали негідники, як на мене, не стільки важливо. Головне — інше. Головне, що зробили люди. Люди, які живуть поміж нас і невідомо, чого від них можна чекати завтра.

Історія пам'ятає, як нищилися пам'ятники царям, нещадно руйнувалися культові споруди, то що, маємо продовжувати ту естафету, робити її традицією?

О. Охріменко з Котовська Одеської області разом із листом надіслав вирізку з місцевої газети, в якій йдеться про те, що якісь перевертні понівечили, осквернили могили на кладовищі. Деградація триває?

А в Маріуполі буцімто спалили у мартенівській печі два вантажні автомобілі книг К. Маркса, Ф. Енгельса, В. Леніна. Про це прочитала в газеті «Зоря Полтавщини» і повідомила нам наша читачка й активна дописувачка К. Жванко з селища Козельщина Полтавської області. Так уже ж було це в історії. І час би затямити: з ідеями не вогнем воюють, а... іншими ідеями.

Демонтаж монумента на площі Незалежності в Києві розпочався 12 вересня, а осквернення могил на алеї Слави відбулося 20 вересня. Що це — відплата одних іншим? Святотатський розрахунок? Можливо. А може, це закономірні процеси революційної перебудови, багато в чому схожої на події 1917 і наступних років? Якщо так і далі піде, то до чого доживемося? Адже добре відомо всім нам: зло породжує зло.

Отож хочу ще раз привернути увагу читачів до питання знесення, руйнування, демонтажу пам'ятників В. Леніну. Розумію, в суспільстві йде переоцінка ролі і значення «вождя революції». А пам'ятників йому — куди не глянь... Отже, процес їх знесення, мабуть, триватиме. Та як би там не було, а таким процесам треба надавати цивілізованого характеру. Варто, мабуть, провести своєрідну атестацію всіх скульптурних зображень В. Леніна, визначити їхню художню, мистецьку цінність, а ширпотреб демонтувати.

У згадуваного вже читача Ф. Бережного таке побажання: «На мою думку, в одному місті може стояти тільки один пам'ятник, і не більше, а решту треба демонтувати, але не так, як це зробили у Львові та ще й показали по телебаченню, демонструючи нашу некультурність перед усім світом».

Іншу думку висловив по телефону один з авторів демонтованого монумента в Києві, скульптор, народний художник України В. Зноба.

— П'ять років тривав конкурс на цей монумент, — сказав Валентин Іванович. — Потім багато років виготовляли його. Тепер боляче і неприємно бачити руйнацію. Не по-людськи це зроблено. Якби скрізь у світі діяли таким чином, то потрібно було б знести пів-Рима, пів-Парижа. Але ж там зберігають пам'ятники всіх своїх славетних і безславних попередників. Бо коли в минуле вистрілити з пістолета, майбутнє бабахне по тобі з гармати...

Отже, доки ми дозріємо, визначимось, як бути з пам'ятниками В. Леніну, іншим історичним особам, ставлення до яких змінюється, слід розробити державний порядок демонтажу їх, внести відповідні зміни в чинний ще Закон про охорону пам'яток історії і культури. І коли буде визнано, де і який пам'ятник доречно демонтувати, то й виконувати це потрібно швидко і пристойно, не демонструючи людям, дітям грубість і жорстокість, як це було в Києві протягом місяця.

Наступний етап — знищення чи збереження скульптурних пам'яток. Музей історії Києва (директор Т. Хоменко) вніс до міськради пропозицію про створення в місті музею, в якому зберігалися б змонтовані заново пам'ятники, погруддя. Як на мене, цінний і слушний задум. Бо ж, продовжуючи руйнівні традиції, нам варто добряче міркувати. Адже всі наші сьогоднішні дії і вчинки також будуть оцінюватися нащадками. А час, історія розставлять на свої місця і геніїв минулого й нинішніх творців усього сущого.

Яків ГАЛЬЧЕНКО,
редактор відділу листів і соціологічної інформації «Голосу України».

Фото Сергія КОШЕВАРОВА.

Дивуюсь!

ЧИ ЗМІНИТЬСЯ ЩОСЬ?

Мені здається, що навіть з Президентом нічого не зміниться в Україні за існуючого Кабінету міністрів і парламенту. Один із Кабінету в той час, коли гинув урожай, не соромився їздити по колгоспах і висувати себе в Президенти. Він гадає, що селяни й досі кріпосні тієї системи.

І ще одне. Більше ніж півроку ведуться суперечки щодо українських грошей. До того забалакали цю тему, що не віриться в її здійснення. Пригадується вислів: «Коли у японців немає риби, вони йдуть її ловити, коли у нас чогось немає — ми засідаємо, обговорюємо проблему».

Відокремившись від Союзного центру, чи не створили ми свій, республіканський, такий же неповороткий, некомпетентний? Люди вже не вірять ніяким обіцянкам.

Сім'я ПЕРЕГОДОВИХ.
Київ.

Досить лаятися

НЕ БУТИ ВОРОГАМИ

Ми глибоко стурбовані створенням напруженого становища в південних областях України та в Криму. Дехто, нехтуючи історичною дійсністю, розпалює національну ворожнечу, розбещено проводить кампанію по шматуванню цілісності України. При цьому використовують брудні засоби залякування населення бандерівщиною, створюють штучний бар'єр між Західною і Східною Україною.

Усе це стало можливо в результаті діяльності чи бездіяльності керівників прокомуністичних обласних і місцевих Рад, які прийшли до влади нечесними способами. Тому вимагаємо їх негайного переобрання всенародним голосуванням, референдумом щодо довір'я обласним Радам.

Вимагаємо рішучого припинення розпалювання національної ворожнечі, спрямованої на порушення територіальної цілісності незалежної України.

Вважаємо, що засоби масової інформації недостатньо працюють в питаннях історичного інформування народу України. Деякі передачі радіо чи телебачення могли б вести і російською мовою, зважаючи на специфіку тих регіонів, частіше надавати слово їх жителям. Просимо депутатів Верховної Ради України виїхати в південні регіони України для проведення роз'яснювальної роботи і зняття напруженості.

За браком часу ми не збираємо багато підписів, але впевнені, що під нашим листом підпишеться кожен полтавець.

В. ШАМРО,
Н. КРИШКА,
Л. НАЗАРЕНКО.
Полтава.

«ДАВАЙТЕ ДІЯТИ СПІЛЬНО!»

У дипломатичних колах

Кількість держав, які визнали Україну як незалежну державу, дедалі зростає. Наступною у цьому списку стала Чеська і Словацька Федеративна Республіка. Сьогодні Генеральний консул ЧСФР у Києві Роберт ГАРЕНЧАР відповідає на запитання кореспондента «Голосу України». Перше з них: чим викликано це рішення Чехо-Словаччини! Друге: як, на вашу думку, розвиватимуться відносини України з ЧСФР!

По-перше. Наш уряд поважає волю усіх країн, які вирішили будувати власну державність. Це стосується й тих держав, що виникають на просторах колишнього Радянського Союзу. Оскільки рішення про самостійність приймається демократичним шляхом і у відповідності з міжнародними правовими засадами, немає ніяких перешкод, щоб таку державу визнати, а потім установити з нею дипломатичні відносини. Цим критеріям близька нам (і не лише територіально) Україна відповідає. Вона урочисто проголосила, що вирішуватиме всі проблеми, які цікавлять її сусідів, Європу в цілому та світове співтовариство. З точки зору Чехо-Словаччини в першу чергу надзвичайно важливо те, як Україна додержуватиметься міжнародних норм у галузі безпеки та роззброєння, поважатиме права людини й національних меншостей, яку частку фінансових зобов'язань міжнародного правового суб'єкта візьме на себе як новий правовий суб'єкт. Адже відомо, що Радянський Союз заборгував ЧСФР п'ять мільярдів доларів, що тільки чисто математично для України означає (з розрахунку 16 відсотків від загальносоюзного боргу) вісімсот мільйонів доларів. Про ці прозаїчні обставини не варто було б говорити, але, переходячи на ринкові відносини, ми не повинні обходити і меркантильні питання.

Я працюю на Україні сім з половиною місяців. Це не так багато, але достатньо для того щоб переконатися у високій відповідальності парламенту та уряду України, їхній рішимості вирішувати всі питання внутрішньої і зовнішньої політики в дусі Статуту ООН, хельсінгського процесу та НБСЄ.

Імпонує також і те, що незалежність України не бачиться нею як ізоляція від колишніх союзних республік та світу в цілому. Навпаки, Україна змінює старі, шукає й знаходить нові конкретні політичні, економічні, науково-технічні, культурні й спортивні зв'язки із світовим співтовариством. Тому кількість країн, які бажають тісно співробітничати з Україною, невпинно зростає.

Звідси випливає відповідь на запитання, чим було викликано рішення уряду ЧСФР визнати незалежність України й співпрацювати з нею як з добрим сусідом.

По-друге. Відносини між Чехо-Словаччиною й Україною в майбутньому розвиватимуться залежно від того, як ми взаємно зуміємо по-новому використовувати наші можливості в промисловості, сільському господарстві, в будівництві, торгівлі, науково-технічній сфері.

Необхідно сказати, що починати «з нуля» не прийдеться. За нами — вже немало спільної роботи. Завдання стоїть так: треба дуже швидко переоцінити зроблене, вибрати ті сфери діяльності, де ми можемо бути один одному максимально корисними. Багато залежить також від того, наскільки близькі будуть наші економічні системи за характером власності, як швидко і якісно пройде в Україні приватизація, демонополізація, лібералізація цін, становлення справжнього ринку, конвертованість (внутрішня, згодом — і зовнішня) української валюти, як розвиватиметься виробництво, підприємництво, фінансова система й банківська діяльність, наскільки швидко і якісно український парламент прийматиме нові економічні закони, визначатиме норми митних зборів і оподаткування, яку економічну свободу одержать безпосередні виробники, міста, райони й області.

Бажано, щоб ми взаємно ліквідували всі перепони, які заважають нашим більш інтенсивним економічним і торговельним відносинам. Нам необхідно підписати договори між банками, про захист і підтримку інвестицій, ліквідувати подвійне оподаткування, переглянути ліцензійну політику.

Найближчим часом між нашими країнами буде підписано пакет договорів, які створять основні передумови подальшого всебічного співробітництва. Найважливішим буде Договір про добросусідство, дружні відносини й співробітництво між ЧСФР і Україною, який уже, по суті, підготовлений. Проте найголовніше — ставлення чехів і словаків до громадян України, — як я це бачу, — дуже хороше. Ми один одного поважаємо й віримо, що зрозуміємо й у нових умовах економічних реформ, демократизації, гуманізації нашого життя. Є в нас і чималі труднощі, які відразу не розв'язати, але є й величезна воля й рішучість створити з наших держав багате, цивілізоване суспільство. Давайте допоможемо один одному і скоро прийдуть помітні результати на користь і на радість нашим народам.

Інтерв'ю провів Володимир САВЦОВ, редактор міжнародного відділу «Голосу України».

Експрес-новини

Офіційний представник держдепартаменту США заявив, що американська адміністрація із «захопленням і задоволенням» зустріла угоду про утворення Співдружності Незалежних Держав, але Сполучені Штати поки що не визнали новий союз України, Бєларусі та Росії.

• • •

Міністр закордонних справ Австрії Мок позитивно відгукнувся на створення СНД, однак застеріг від небезпеки громадянської війни в Радянському Союзі, який розвалюється. Щодо визнання окремих республік, то міністр заявив, що Україна і Бєларусь є членами ООН з моменту її утворення і тому формально — суб'єктами міжнародного права, тож визнання цих двох республік більше не є необхідністю. Залишається тільки встановити з ними дипломатичні відносини.

• • •

Згідно з повідомленням представників уряду Польщі, утворення СНД є співзвучним з польською політикою встановлення міцних контактів з колишніми радянськими республіками.

• • •

Учора з ЧСФР відбула спеціальна делегація, яка обговорюватиме питання міжнародних відносин з Україною, Бєларуссю та Росією.

Найближчим часом до цих трьох країн прибудуть також спеціальні представники Європейського співтовариства і Японії, щоб одержати відповідну інформацію для оцінки ситуації, що склалася.

• • •

За повідомленням інформаційних агентств, у Хорватії після кількаденних напружених боїв встановилося затишшя. Це дало змогу продовжити евакуацію підрозділів федеральної армії з раніше блокованих казарм та частин військово-морських сил з хорватського порту Спліт.

НОБЕЛІВСЬКІ ЛАУРЕАТИ ПРОТИ ВІЙНИ В ЮГОСЛАВІЇ

Якщо керівники держав та урядів у своїх намірах, вчинках найчастіше керуються прагматизмом та іншими, не позбавленими розрахунків, інтересами, то нобелівських лауреатів беззастережно виступити проти безглуздої війни в Югославії змусив голос їхньої совісті.

«Ця війна перетворила в біженців вже понад сто тисяч громадян. Насилля й руйнування досягли в Хорватії масштабів, незнаних у Європі від часів другої світової війни. Ми закликаємо західні й східні уряди зупинити югославську армію, яка несе смерть тисячам невинних. Хорватський народ не просто жорстоко винищується, він взагалі під загрозою повного зникнення», — написано у спільній заяві сорока трьох найвидатніших учених світу. Ініціаторами цього звернення стали професори Лайнус Полін (премія у галузі хімії 1954 року та миру 1962 року), Роберт Хубер (премія у галузі хімії 1988 року) та Манфред Ейджен (премія в галузі хімії 1967 року). До них приєдналися відзначені цією найвищою нагородою в різні роки фізики, медики, економісти, літератори.

Лауреат Нобелівської премії миру 1989 року Далай Лама, підтримуючи своїх колег, зауважив: «За будь-яку ціну маємо домогтися, щоб насильство назавжди зникло із світової практики. Розв'язання проблем шляхом насильства ні в якому разі не можна вважати істинним та остаточним».

Можливо, і це спільне звернення посприяло тому, що ООН та інші міжнародні авторитети вдалися до рішучих дій, щоб припинити кровопролиття на територіях Словенії та Хорватії.

Погляд

Чому «Аманн» не «Ікарус»...

Інженер швейцарської компанії «Аманн» представив на технічній виставці в Цюріху прототип найменшого в світі дизельного двигуна, вага якого всього 23 кілограми. Згідно з висновками експертної комісії такий двигун у порівнянні з бензиновими аналогами майже не отруює навколишнє середовище. Досягти такого ефекту швейцарському інженерові вдалося завдяки встановленню на двигуні каталізатора власної конструкції.

Фото ТАРС.

Наш прес-клуб

Виведення військ з території колишньої НДР іде швидше, ніж заплановано. 1.200 танків, 130 літаків та сто тисяч військовослужбовців уже залишили західну групу військ. За підрахунками федерального міністерства оборони ФРН, останній солдат може залишити Німеччину вже в 1993 році, — тобто на рік раніше, ніж це обумовлено.

Така швидкість пояснюється вимогою Польщі щодо закінчення виведення військ до кінця 1993 року.

«Шпігель» (ФРН).

* * *

Приблизно чверть усіх убитих військовослужбовців США під час бойових дій у Перській затоці загинуло від своїх же бомб та снарядів.

Згідно з повідомленням Пентагону, саме так було вбито 35 та поранено 72 військових. Для порівняння: в усіх війнах XX століття така кількість не перевищувала двох відсотків. Військові кола США розцінюють трагічні помилки як недостатню підготовку та оснащення збройних сил. До суб'єктивних чинників вони відносять погану видимість унаслідок пожеж на нафтових свердловинах та швидке проведення бойових дій.

«Вашингтон пост» (США).

* * *

Занепокоєння міжнародних експертів щодо екологічного становища в Кувейті викликане зростанням вуглецевої хмари, що дається взнаки для багатьох країн регіону. Вже є повідомлення про кислотні дощі і на території Закавказзя та Середньої Азії. Хвилює і той факт, що смог досягне найближчим часом Румунії, Болгарії та південних областей України.

За підрахунками американських учених, над Кувейтом щомісяця здіймалося в небо 2,5 мільйона тонн вуглецю, мільйон тонн сірки та 100 тисяч тонн азотних оксидів, що в 10 разів перевищує кількість отруйних речовин, які «видихають» усі американські підприємства та електростанції.

«Штерн» (ФРН).

ПОВЕРНЕННЯ ДО ВІРИ

Пригадую, як у Миколаєві знищували Семенівську церкву, що стояла в самому центрі міста. Її зносили з майбутнього проспекту Леніна вночі. І лише старенькі бабусі намагалися захистити храм Божий від караючої руки партійної влади. Ця церква не вписувалася ані в задуми архітекторів, ані в плани партії, яка розгортала у повоєнні роки атеїстичну роботу.

І той гріх, який взяли на свою душу комісари, більшовики і партапаратники, руйнуючи церкви, позначився на кількох поколіннях наших дітей. Аморальність, цинізм, брехливість, злочинність замінили молоді віру. В комунізм вірили лише ті, хто одержував за це гроші.

А ось витравити віру в Бога у сім'ї Каширових не вдалося. З дитинства Борис готувався служити Богові і людям. Готувався у Загорську, де його дядько служив у церкві. І коли він вмер, то племінник виконав його волю і прийняв сан священика. З розумінням сприйняли це рішення рідні.

Син отця Бориса, Богдан, після школи приходить у церкву, де його тато править службу. А дружина, матінка Людмила, з якою отець Борис познайомився ще під час навчання у Миколаївському медичному училищі, взяла на себе домашнє господарство. Бо у священнослужителя часу обмаль. Багато уваги отець Борис приділяє дітям, формуванню їхнього духовного світу. У середній школі № 53 Миколаєва веде факультативні заняття з історії російської церкви, а в храмі Всіх святих проводить для дітей недільні бесіди. Ну, а з сином батько займається індивідуально: перевіряє шкільні уроки, знання Біблії.

І спостерігає отець Борис, як люди повертаються до віри. Дедалі частіше у храмі Божому відбуваються хрещення, вінчання, дедалі більше людей відвідують службу і прислухаються до слова Христова.

Фото Олександра КРЕМКА.

ДОВІДКА. В області проживає 1238 чоловік, котрі втратили слух. Це інваліди першої, другої і третьої груп. З них 1078 — дорослі, 160 — діти. На промислових підприємствах працює 375 чоловік. У сільському господарстві зайняті 200 чоловік. 338 — це пенсіонери. 110 — непрацюючі, 15 — домогосподарки.

ГЛУХА СТІНА

34 роки на Волині обманюють людей, обділених долею

У голови обласного відділу Товариства глухих І. Терпелюка старенька папка, в якій акуратно зберігаються копії відповідей керівних осіб Луцького міськвиконкому і Волинського облвиконкому з... 1957 року. Гортаючи її пожовклі від часу сторінки, можна, наприклад, дізнатися, що міськвиконком у 1957 році виділив підвальне приміщення для клубу глухих по вулиці Сталіна, 95. Тоді ж облвиконком обіцяв відкрити для цих людей майстерні, а ще через рік — виробничий комбінат, а через два роки — знову комбінат, але вже з гуртожитком. Потік обіцянок зростав.

Два рази — з 1966 по 1986 рік виготовлялась технічна документація на опорядження будинку культури для глухих у Луцьку. Стільки ж разів міськвиконком виділяв земельні ділянки під будівництво, а облвиконком ставив це питання на контроль... До 1991 року світ побачили 12 рішень, що вийшли з кабінетів керівників міста й області. Всі вони стосуються поліпшення побутових умов для глухих. І жодне з них не виконане.

Тим часом у тісному підвальному приміщенні, що називалося клубом, стіни якого постійно були сирі, мокрі, де дух забивала грибкова цвіль, люди, які з різних причин стали глухими, влаштовували концерти, вечори-свята з нагоди проводів ветеранів на пенсію, знайомилися, одружувалися, просто спілкувалися. Одне слово, жили. Але ніхто з керівників міста до них не зайшов, не поцікавився їхнім побутом. Глуха стіна байдужості відділяла керівників міста і області від знедолених.

І раптом... Ні. Цього давно тут чекали. В червні 1991 року приміщення клубу заливають каналізаційні води. Санстанція і пожежна охорона закривають його. Людям ніде зібратися. І почався новий виток звернень і просьб в міську й обласну Ради. Голова виконкому Луцької міської Ради А. Поха пропонує передати під клуб збитковий кінотеатр «Комсомолець». Товариство глухих вирішує заплатити за кінотеатр 400 тисяч карбованців, хоч його балансова вартість — 70 тисяч карбованців. І це за приміщення, яке через рік два зноситимуть. А керівники «Кіновідеопрокату» в крик: «Це наша власність! Не продамо! Збитковий? А яке ваше діло?»

У листопаді цього року питання про виділення приміщення для клубу глухих були винесені на сесії міської та обласної Рад народних депутатів. Відбувається пікетування будинку Рад. Просьби й вимоги цих знедолених людей підтримують депутати. Але, як і раніше, тільки на словах. Міська Рада визнає, що це питання може вирішити тільки облвиконком, а облвиконком киває на міськвиконком. І це в той час, коли глухі люди Волині серед усіх областей України мають найгірші побутові умови. Зате мають один з унікальних прикладів бюрократичної тяганини і де турбота про людину — паперова обіцянка.

Який же вихід? Мені подумалося, що, може, варто в цьому глибокому підвалі, який називали клубом, провести спільне засідання виконкомів міської і обласної Рад народних депутатів... Треба ж нарешті якось зруйнувати глуху стіну завдовжки 34 роки.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент
«Голосу України».

Луцьк.

Фото **Сергія КОШЕВАРОВА.**

З пошти

ХІБА МОЖНА ТАК ЖИТИ?

Шановна редакціє!

Звертаються до «Голосу України» по допомогу мешканці гуртожитку № 6 «Київзеленбуду». Річ у тому, що з незрозумілих причин наше житлове управління самовільно підвищило плату за житло — з 5 до 37 карбованців за одне ліжкомісце. А тут живуть сім'ї з трьох-чотирьох чоловік.

Отже, сім'ї з трьох чоловік доводиться щомісяця платити 111 карбованців. Де ви бачили такі ціни?

Та ще ж і умови життя нестерпні. Стіни в кімнатах відсиріли, валяться. Помитися чи прати білизну ніде. На кухню страшно зайти — антисанітарія.

Нещодавно у нас відбулися збори мешканців гуртожитку, на яких були присутні начальник житлоуправління Н. Зосимець, голова об'єднаного комітету профспілки В. Лісовський, заступник начальника управління «Київзеленбуду» з побутових питань В. Галицький, інші керівні працівники. Вони все бачили на власні очі, обіцяли допомогти, але ніхто нічого не робить. Написали ми колективного листа в наш рідний Ленінградський райвиконком Києва. Минув уже місяць, а й досі ніхто ніяких заходів не вживає.

І. МАКСИМЕНКО, С. ОНИКІЙЧУК, В. ЩЕРБАК та інші мешканці гуртожитку.

Київ.

Доля людська

«СМІШИНКИ» НА ЗАБУТОМУ ПОЛУСТАНКУ

Про пенсіонерів несоюзного значення

Село Придніпровське — це просто полустанок, тихий і забутий містом. Тільки проносяться повз нього поїзди з тривожними гудками — аж дрижать шибки в будиночках. Пенсіонерка Надія Чумаченко сумно дивиться їм услід. Десь далеко, мабуть, шумить, вирує краще життя, а тут...

Сіли ми надворі під глечиками на тіні, серед різнобарвних квітів на клумбах і почали перебирати її нинішнє життя. Ця жінка весела, з гумором. Часто шукає «смішинки» там, де їх немає. У невеликому будинку колись співала гармошка, дзвеніли дитячі голоси. А як помер чоловік-фронтовик, розлетілися діти, Надія Василівна вимушена підтримувати свою бадьорість самостійно. Хоча на 80 карбованців пенсії веселитися важко. Слава Богу, нещодавно додали ще й компенсації 70 карбованців.

— На залізниці я пропрацювала 28 років, — розповідає вона, — стрілочником, монтером. Працювала б і далі, так стареньку матір нікому доглянути. Сиджу на одній пенсії.

З чого складається її прожитковий кошик? Майже всю надію покладено на шматок городу і саду: своїми руками вирощує овочі, фрукти. Здавалося б, може заощадити гроші. Хіба що попросить якогось шабашника зорати город за традиційну таксу — три літри виноградного вина. До речі, жінка тут же згадала про «смішинку»: разом бабусі вирішили провчити одного примхливого шабашника і напоїли його таким міцним напоєм, що той проспав у кабіні трактора цілу добу. Більше на полустанок не навідується. Спасибі, депутат сільради Володимир Кравченко зібрав з кожного двору по п'ять карбованців і організував масове орання городів з допомогою сусіднього радгоспу. Та ще за полив городу доводиться платити щомісяця 15 карбованців, 6 — за користування електроенергією і за квартиру, 3 — за балон газу, 15 — за хліб, 30 — за молоко, 8—10 карбованців забирають поїздки до обласного центру... Так непримітно і «з'їдається» мізерний бюджет.

А ще ж хочеться Надії Василівні придбати теплий байковий халат, який нині коштує 110—120 карбованців, та тапочки — 15, та хвартух за червонець. Де їх узяти, за які «шиші»?

Жінка зізналася, що нерідко вночі її тривожать дві думки. Перша — як би не наскладати тисячу-дві карбованців на похорон матері та й собі теж. Щоб, бува, не трапилося так, як з однією тепер уже покійною сусідкою. Та, коли вмерла, забула назвати місце на городі, де закопала «на чорний день» сулію самогону. Довелося перекопати весь город, та було вже надто пізно.

— З сусідками перебираємо різні способи, щоб хоч трішки розбагатіти, «вписатися» в сьогоднішні ціни, — розповідає Надія Василівна. — Хто міркує про прибуткове вирощування тюльпанів, хто згадує про високу ринкову ціну на часник (подумайте, 20 карбованців за кілограм) і збирається зайнятися ним. Я ж розробила операцію «Кабанчик на трьох». Все просто: на паях з іншими годую порося. Де беру корм? Вам необов'язково знати. Краще напишіть, щоб до нас, пенсіонерів, уважніше ставилися. А то пенсію затримали на два місяці, а коли принесли, я руками сплеснула — аж 700 карбованців! А через тиждень з Білозерського райсоцзабезу повідомляють: вибачте, помилилися, давайте зайві гроші назад...

Хотів утішити жінку: хороші нині закони приймаються — податкового податку з 275 тисяч пенсіонерів області не беруть, розробляється програма поліпшення соціального забезпечення «Ветеран», якою передбачається будівництво будинків для престарілих селян, забезпечення дворів пенсіонерів кормами, медичне обслуговування одинаків. Але раптом налетів черговий поїзд, прогуркотів під вікнами, пролунав веселий сміх з вагона...

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Херсон.

ПРИВІТНІСТЬ — ЦЕ ЯК НАГОРОДА

Мене може зрозуміти лише той, кому хоч раз доводилося вирішувати проблему — де прихилити голову в незнайомому місті. Бо якщо все-таки трапиться виняток, і для вас знайдуть місце, то також радості мало: довге стояння в черзі для оформлення поселення, грубість чергового адміністратора, непривітність покоївок. Таке враження, що в усім приїзджим перебивають якісь важливіші плани.

Але недавно зі мною сталася дивна історія. Не перетинаючи кордон, я потрапив у готель, де мені не те що не нагрубили, а ще й посібчували, з порога: «Ви такий стомлений з дороги. Зараз вас швиденько влаштуємо». Я ледь не знепритомнів. Подумати тільки — виявляється, я людина, а не «одиниця поселення». І хоча за теорією саме так і повинні ставитися до своїх гостей працівники готелю, практика настільки мене вразила, що я не можу з вдячністю не вказати прізвища «винятків» з правила: О. Литвин, Є. Фурса, Н. Бугай, В. Сич, І. Карлович, Н. Погребцова, Г. Криворучко, І. Предчинко. Спасибі працівникам готелю «Червона зірка», що на майдані Незалежності у Києві.

С. СЕМЕНОВ,
відряджений.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПРОКУРАТУРУ

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Вищий нагляд за додержанням законів в Україні

Вищий нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом міністрів України, міністерствами, державними комітетами, відомствами, іншими органами державного і господарського управління та контролю, Урядом Кримської АРСР, місцевими Радами народних депутатів, їх виконавчими і розпорядчими органами, військовими частинами, політичними партіями, громадськими організаціями, масовими рухами, підприємствами, установами і організаціями, незалежно від форм власності, підпорядкованості та приналежності, посадовими особами та громадянами здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами.

Стаття 2. Генеральний прокурор України

Генеральний прокурор України призначається Верховною Радою України за поданням Голови Верховної Ради України.

У діяльності щодо здійснення нагляду за додержанням законів Генеральний прокурор України відповідальний перед Верховною Радою України і тільки їй підзвітний. Генеральний прокурор України не менше одного раву на рік звітує перед Верховною Радою України про діяльність прокуратури.

Строк повноважень Генерального прокурора України та підпорядкованих йому прокурорів — п'ять років.

Звільнення (відставка) Генерального прокурора України протягом строку повноважень може мати місце лише у випадках скоєння ним злочину, порушення виконання службових обов'язків, в зв'язку з неможливістю виконання обов'язків за станом здоров'я, а також за власним бажанням.

У всіх випадках питання про відставку Генерального прокурора України вирішується Верховною Радою України.

Стаття 3. Правові основи діяльності прокуратури

Повноваження прокурорів, організація, засади та порядок діяльності прокуратури визначаються Конституцією України, цим Законом, іншими законодавчими актами.

Органи прокуратури в установленому порядку в межах своєї компетенції вирішують питання, що випливають із загальновизнаних норм міжнародного права, а також укладених Україною міждержавних договорів.

Стаття 4. Завдання вищого нагляду за додержанням законів

Діяльність органів прокуратури спрямована на всемірне утвердження верховенства закону, зміцнення правопорядку і має своїм завданням захист від неправомірних посягань:

1) закріплених Конституцією України незалежності республіки, суспільного та державного ладу, політичної та економічної систем, прав національних груп і територіальних утворень;

2) гарантованих Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод людини та громадянина;

3) основ демократичного устрою державної влади, правового статусу місцевих Рад народних депутатів, органів територіального громадського самоврядування.

Стаття 5. Основні функції прокуратури

Основними функціями прокуратури є:

1) нагляд за додержанням законів всіма органами, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами та громадянами;

2) нагляд за додержанням законів органами, які ведуть боротьбу із злочинністю та іншими правопорушеннями і розслідують діяння, що містять ознаки злочину;

3) розслідування діянь, що містять ознаки злочину;

4) підтримання державного обвинувачення, участь у розгляді у судах кримінальних, цивільних справ та справ про адміністративні правопорушення і господарських спорів у арбітражних судах;

5) нагляд за виконанням законів у місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, при виконанні покарань та застосуванні інших заходів примусового характеру, які призначаються судом;

6) нагляд за додержанням законів у Збройних Силах і органах Служби національної безпеки України.

Прокуратура бере участь у розробленні органами державної влади заходів запобігання злочинам та іншим правопорушенням, у роботі по вдосконаленню та роз'ясненню законодавства.

На прокуратуру не можуть покладатися функції, не передбачені законами України.

Стаття 6. Принципи організації і діяльності прокуратури

Органи прокуратури України:

1) становлять єдину централізовану систему, яку очолює Генеральний прокурор України, з підпорядкуванням нижчестоящих прокурорів вищестоящим;

2) здійснюють свої повноваження на підставі додержання Конституції України та чинних на території республіки законів, незалежно від будь-яких органів державної влади, посадових осіб, а також рішень громадських об'єднань чи їх органів;

3) захищають у межах своєї компетенції права і свободи громадян на засадах їх рівності перед законом, незалежно від національного чи соціального походження, мови, освіти, ставлення до релігії, політичних переконань, службового чи майнового стану та інших ознак;

4) вживають заходів до усунення порушень закону, від кого б вони не виходили, поновлення порушених прав і притягнення в установленому законом порядку до відповідальності осіб, які допустили ці порушення;

5) діють гласно, інформують державні органи влади, громадськість про стан законності та заходи до її зміцнення.

Працівники прокуратури не можуть належати до будь-яких політичних партій чи рухів.

Стаття 7. Гарантії незалежності прокуратури у здійсненні повноважень

Діяльність прокуратури підконтрольна Верховній Раді України, утворюваним нею для цієї мети органам. Втручання інших органів державної влади і управління, посадових осіб, засобів масової інформації, громадсько-політичних організацій (рухів) та їх представників у діяльність прокуратури по нагляду за додержанням законів або по розслідуванню діянь, що містять ознаки злочину, забороняється.

Вплив у будь-якій формі на працівника прокуратури з метою перешкоди виконанню ним службових обов'язків або добитися прийняття неправомірного рішення, тягне відповідальність, передбачену законом.

Звернення представників влади, інших посадових осіб до прокурора з приводу конкретних справ і матеріалів, що знаходяться у провадженні прокуратури, не можуть містити будь-яких вказівок або вимог щодо результатів їх вирішення.

Ніхто не має права без дозволу прокурора або слідчого розголошувати дані перевірок і попереднього слідства до їх закінчення.

Стаття 8. Обов'язковість виконання вимог прокурора

Вимоги прокурора, які відповідають чинному законодавству, є обов'язковими для всіх органів, підприємств, установ, організацій, посадових осіб та громадян і виконуються невідкладно або у передбачені законом чи визначені прокурором строки.

Статистична та інша інформація або їх копії, необхідні для здійснення прокурорського нагляду чи розслідування, видаються на вимогу прокурора або слідчого безкоштовно.

Невиконання без поважних причин законних вимог прокурора тягне передбачену законом відповідальність.

Посадові особи і громадяни зобов'язані з'являтись за викликом прокурора і давати пояснення з обставин, які з'ясовуються прокурорською перевіркою. В разі ухилення від прибуття посадова особа або громадянин за постановою прокурора можуть бути доставлені примусово органами міліції.

Стаття 9. Участь у засіданнях органів державної влади і управління

Генеральний прокурор України, його заступники мають право брати участь у засіданнях Верховної Ради України, її Президії, постійних комісій та інших органів Верховної Ради України, Конституційного Суду України, Кабінету міністрів України, його Президії, колегій міністерств, комітетів та відомств.

Генеральний прокурор України, прокурор Кримської АРСР, їх заступники мають право брати участь у засіданнях Верховної Ради Кримської АРСР, її Президії, постійних комісій та інших органів Верховної Ради, Уряду Кримської АРСР, його Президії, колегій міністерств, комітетів і відомств Кримської АРСР, а також місцевих Рад народних депутатів, їх виконавчих комітетів, комісій, інших органів управління.

Прокурори областей, міста Києва, районні, міжрайонні, міські, транспортні та інші прирівняні до них прокурори, заступники і помічники прокурорів мають право брати участь у засіданнях Рад народних депутатів відповідного рівня, їх виконавчих комітетів, інших органів управління.

Прокурори не можуть входити до складу комісій, комітетів та інших колегіальних органів, створюваних Радами народних депутатів або їх виконавчими органами.

Стаття 10. Повноваження Генерального прокурора України щодо правових актів вищих органів державної влади, які суперечать закону

У випадках невідповідності Указу Президента України законам України Генеральний прокурор України у передбаченому законом порядку звертається з поданням до Конституційного Суду України.

Генеральний прокурор України може звернутися до Верховної Ради України з поданням про невідповідність законам України Указу чи постанови Президії Верховної Ради України, правових актів Верховної Ради Кримської АРСР та її Президії.

Рішення Прем'єр-міністра України, постанови і розпорядження Кабінету міністрів України, Уряду Кримської АРСР, які суперечать чинному законодавству, можуть бути опротестовані Генеральним прокурором України. Протест вноситься до того органу, який видав незаконний акт, а в разі відхилення протесту прокурор звертається з поданням до Президента України або Конституційного Суду України.

Генеральний прокурор України може вносити подання до Верховної Ради України з питань, що вимагають тлумачення закону.

Стаття 11. Право невідкладного прийому

Генеральний прокурор України має право бути невідкладно прийнятим Головою Верховної Ради України, Президентом України, Прем'єр-міністром України.

Прокурор Кримської АРСР має право бути невідкладно прийнятим Головою Верховної Ради Кримської АРСР і Головою Уряду Кримської АРСР.

Прокурори областей, міста Києва, районні, міські і прирівняні до них інші прокурори мають право бути невідкладно прийнятими керівниками, іншими посадовими особами відповідних органів державної влади та управління, підприємств, організацій і установ.

Стаття 12. Розгляд заяв і скарг

Прокурор розглядає заяви і скарги про порушення прав громадян і юридичних осіб у справах, не підвідомчих суду та не віднесених до компетенції інших органів.

Прокурор здійснює нагляд за додержанням вимог законодавства щодо порядку розгляду скарг всіма органами, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами.

Прокурор проводить особистий прийом громадян.

Прийняте прокурором рішення може бути оскаржене вищестоящому прокурору, а в передбачених законом випадках — у суд.

Після прийняття рішення по скарзі Генеральним прокурором України провадження по таких скаргах в органах прокуратури припиняється.

Розділ II. СИСТЕМА, СТРУКТУРА І ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 13. Система органів прокуратури

Систему органів прокуратури становлять: Генеральна прокуратура України, прокуратури Кримської АРСР, областей, міста Києва (на правах обласної), міські, районні, міжрайонні, а також інші прирівняні до них прокуратури.

(Продовження на 12-й стор.).

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про прокуратуру»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про прокуратуру» з 1 грудня 1991 року, за винятком частини третьої статті 15, частини четвертої статті 21, частини третьої статті 31.

Частину третю статті 15, частину четверту статті 21, частину третю статті 31 ввести в дію з 1 березня 1992 року.

2. Встановити, що транспортні прокуратури та прокуратури, які здійснюють нагляд за додержанням законів на підприємствах оборонної промисловості, переходять в підпорядкування Генерального прокурора України з 1 січня 1992 року.

3. Генеральному прокурору України разом з Міністерством оборони України до 1 березня 1992 року забезпечити формування нових структур органів прокуратури по нагляду за додержанням законів у Збройних Силах.

4. Генеральному прокурору України в шестимісячний строк здійснити роботу по реорганізації органів прокуратури. Вирішити питання про призначення згідно з Законом України «Про прокуратуру» працівників, які були прийняті на посади Генеральним прокурором СРСР.

5. Доручити Кабінету міністрів України:

— подати Верховній Раді України пропозиції про приведення законодавчих актів у відповідність з Законом України «Про прокуратуру»;

— привести рішення уряду у відповідність з цим Законом;

— забезпечити органи прокуратури необхідними службовими приміщеннями, матеріально-технічними засобами;

— визначити порядок та умови державного соціального страхування працівників органів прокуратури.

Голова Верховної Ради України Л. КРАВЧУК

м. Київ.
5 листопада 1991 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПРОКУРАТУ

(Продовження. Початок на 11-й стор.).

Штатна чисельність органів прокуратури України в межах фонду заробітної плати затверджується Генеральним прокурором України.

Стаття 14. Генеральна прокуратура України

Генеральну прокуратуру України очолює Генеральний прокурор України, який має першого заступника та заступників.

Структура Генеральної прокуратури України затверджується Верховною Радою України за поданням Генерального прокурора України. Положення про її структурні підрозділи затверджує Генеральний прокурор України.

У Генеральній прокуратурі України утворюється колегія у складі Генерального прокурора України (голова), його першого заступника, заступників, прокурора Кримської АРСР, інших керівних працівників органів прокуратури. Персональний склад колегії затверджується Верховною Радою України за поданням Генерального прокурора України.

Генеральна прокуратура України разом з Міністерством внутрішніх справ України та іншими заінтересованими міністерствами і відомствами, за погодженням з Міністерством статистики України, розробляє систему та методику єдиного обліку і статистичної звітності про злочинність, розкриття і розслідування злочинів.

Стаття 15. Повноваження Генерального прокурора України по керівництву органами прокуратури

Генеральний прокурор України:

1) спрямовує роботу органів прокуратури і здійснює контроль за їх діяльністю;

2) призначає першого заступника, заступників Генерального прокурора України, керівників структурних підрозділів, головного бухгалтера, інших працівників Генеральної прокуратури України;

3) затверджує структуру і штатну чисельність підпорядкованих органів прокуратури, розподіляє кошти на їх утримання;

4) призначає за погодженням з Верховною Радою Кримської АРСР прокурора Кримської АРСР;

5) призначає заступників прокурора Кримської АРСР, прокурорів областей, міста Києва, їх заступників, міських, районних, міжрайонних, а також прирівняних до них інших прокурорів;

6) відповідно до законодавства визначає порядок прийняття, переміщення та звільнення прокурорів, слідчих прокуратури та інших спеціалістів за винятком осіб, призначення яких передбачене цим Законом;

7) відповідно до законів України видає обов'язкові для всіх органів прокуратури накази, розпорядження, затверджує положення та інструкції;

8) присвоює класні чини згідно з Положенням про класні чини працівників прокуратури. Вносить подання Президенту України про присвоєння класних чинів державного радника юстиції 1, 2 і 3 класів.

Вказівки Генерального прокурора України з питань розслідування обов'язкові для виконання всіма органами дізнання і попереднього слідства.

Накази та інші акти Генерального прокурора України нормативного характеру в разі невідповідності їх Конституції або іншим законам України можуть бути скасовані як Верховною Радою України або відповідним судом у порядку, передбаченому законом, так і самим Генеральним прокурором України.

Стаття 16. Прокуратури Кримської АРСР, областей, районні і міські прокуратури

Прокуратури Кримської АРСР, областей, міста Києва, міські, районні, міжрайонні, районні в містах, а також інші прокуратури очолюють відповідні прокурори.

Прокурори Кримської АРСР, областей, міста Києва та інші прокурори (на правах обласних):

1) призначають на посади і звільняють працівників, крім тих, яких призначає Генеральний прокурор України;

2) за погодженням з Генеральним прокурором України вносять зміни до встановлених штатів підлеглих їм прокуратур в межах затвердженої чисельності і фонду заробітної плати.

У прокуратурах Кримської АРСР, областей, міста Києва та інших прокуратурах (на правах обласних) утворюються колегії у складі прокурора (голова), його заступників, інших керівних працівників. Персональний склад колегій затверджується Генеральним прокурором України.

Стаття 17. Слідчі прокуратури

У Генеральній прокуратурі України, прокуратурі Кримської АРСР є старші слідчі в особливо важливих справах і слідчі в особливо важливих справах; у прокуратурах областей, міст та інших прирівняних до них прокуратурах можуть бути слідчі в особливо важливих справах і старші слідчі; у районних, міжрайонних, міських — старші слідчі і слідчі.

Слідчі прокуратури провадять попереднє слідство у справах про діяння, що містять ознаки злочину, віднесені законом до їх підслідності, а також у інших справах, переданих їм прокурором.

Стаття 18. Колегії органів прокуратури

Колегії прокуратур є дорадчими органами і розглядають найбільш важливі питання, що стосуються додержання законності, стану правопорядку, діяльності органів прокуратури, виконання наказів Генерального прокурора України, кадрові питання, заслуховують звіти підпорядкованих прокурорів, начальників структурних підрозділів та інших працівників прокуратури.

На засіданнях колегій можуть заслуховуватись повідомлення і пояснення керівників міністерств, відомств, органів державного управління, нагляду та контролю, підприємств, установ і організацій, їх об'єднань, інших посадових осіб з приводу порушень законодавства.

Рішення колегій доводяться до відома працівників органів прокуратури. В разі розбіжностей між прокурором і колегією він проводить в життя своє рішення. Про розбіжності Генеральний прокурор України доповідає Голові Верховної Ради України, а інші прокурори — Генеральному прокурору України. Члени колегії Генеральної прокуратури можуть повідомити свою особисту думку Голові Верховної Ради України, а члени колегій інших прокуратур — Генеральному прокурору України.

Розділ III. ПРОКУРОРСЬКИЙ НАГЛЯД

Глава I. ЗАГАЛЬНИЙ НАГЛЯД

Стаття 19. Предмет загального нагляду

Предметом загального нагляду є:

1) відповідність актів, які видаються всіма органами, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами вимогам Конституції України та чинним законам;

2) додержання законів про недоторканість особи, соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи громадян, захист їх честі і гідності, якщо законом не передбачений інший порядок захисту цих прав;

3) додержання законів, що стосуються економічних, міжнаціональних відносин, охорони навколишнього середовища, митниці та зовнішньоекономічної діяльності.

Перевірка виконання законів проводиться за заявами та іншими повідомленнями про порушення законності, що вимагають прокурорського реагування, а також за наявності приводів з власної ініціативи прокурора. Втручання прокурора в господарську діяльність і підміна органів відомчого управління та контролю не допускається.

Стаття 20. Повноваження прокурора

При здійсненні загального нагляду прокурор має право:

1) безперешкодно входити у державні чи громадські установи, підприємства, міністерства, відомства за посвідченням, що стверджує його особу, та мати доступ до документів і матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

2) вимагати для перевірки рішення, розпорядження, інструкції, накази та інші акти і документи, одержувати інформацію про стан законності і заходи щодо її забезпечення;

3) вимагати від керівників, інших посадових осіб державних органів проведення перевірок, ревізій діяльності підконтрольних і підпорядкованих підприємств, установ, організацій, виділення спеціалістів для проведення перевірок, відомчих і позавідомчих експертиз;

4) викликати посадових осіб і громадян, вимагати від них усних або письмових пояснень щодо порушень закону.

При виявленні порушень закону прокурор або його заступник у межах своєї компетенції мають право:

1) опротестовувати акти Прем'єр-міністра України, Кабінету міністрів України, Уряду Кримської АРСР, міністерств, державних комітетів і відомств, виконавчих і розпорядчих органів місцевих Рад народних депутатів, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, а також рішення і дії посадових осіб;

2) вносити подання або протест на рішення місцевих Рад народних депутатів залежно від характеру порушень;

3) порушувати у встановленому законом порядку кримінальну справу, дисциплінарне провадження або провадження про адміністративне правопорушення, передавати матеріали на розгляд громадських організацій;

4) давати приписи щодо усунення очевидних порушень закону;

5) вносити подання до державних органів, громадських організацій і посадовим особам про усунення порушень закону та умов, що їм сприяли;

6) звертатись до суду або арбітражного суду з заявами про захист прав і законних інтересів громадян, держави, а також підприємств та інших юридичних осіб.

Стаття 21. Протест прокурора

Протест на акт, що суперечить закону, приноситься прокурором, його заступником до органу, який його видав, або до вищестоящого органу. У такому ж порядку приноситься протест на незаконні рішення чи дії посадової особи.

У протесті прокурор ставить питання про скасування акта або приведення його у відповідність з законом, а також припинення незаконної дії посадової особи, відновлення порушеного права.

Протест прокурора зупиняє дію опротестованого акта і підлягає обов'язковому розгляду відповідним органом або посадовою особою у десятиденний строк після його надходження. Про наслідки розгляду протесту в цей же строк повідомляється прокурору.

У разі відхилення протесту або ухилення від його розгляду прокурор може звернутися з заявою до суду про визнання акта незаконним. Заява до суду може бути подана протягом п'ятнадцяти днів з моменту одержання повідомлення про відхилення протесту або закінчення передбаченого законом строку для його розгляду. Подача такої заяви зупиняє дію правового акта.

Стаття 22. Припис прокурора

Письмовий припис про усунення порушень закону вноситься прокурором, його заступником органу чи посадовій особі, які допустили порушення, або вищестоящому у порядку підпорядкованості органу чи посадовій особі, які правомочні усунути порушення.

Письмовий припис вноситься у випадках, коли порушення закону має очевидний характер і може завдати істотної шкоди інтересам держави, підприємства, установи, організації, а також громадянам, якщо не буде негайно усунуте. Припис підлягає негайному виконанню, про що повідомляється прокурору.

Орган чи посадова особа можуть оскаржити припис до вищестоящого прокурора, який зобов'язаний розглянути скаргу протягом десяти днів. Рішення вищестоящого прокурора є остаточним.

Стаття 23. Подання прокурора

Подання з вимогами усунення порушень закону, причин цих порушень і умов, що їм сприяють, вноситься прокурором, його заступником у державний орган, громадську організацію або посадовій особі, які наділені повноваженням усунути порушення закону, і підлягає невідкладному розгляду. Не пізніше як у місячний строк мають бути вжиті відповідні заходи до усунення порушень закону, причин та умов, що їм сприяють, і про наслідки повідомлено прокурору.

Колегіальний орган, якому внесено подання, повідомляє про день засідання прокурору, який вправі особисто взяти участь у його розгляді.

Стаття 24. Постанова прокурора

У разі порушення закону посадовою особою або громадянином прокурор, його заступник, залежно від характеру порушення закону, виносить мотивовану постанову про дисциплінарне провадження, провадження про адміністративне правопорушення або про порушення кримінальної справи відносно цих осіб.

Постанова про порушення дисциплінарного провадження або провадження про адміністративне правопорушення підлягає розгляду повноважною посадовою особою або відповідним органом у десятиденний строк після її надходження, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 25. Вимоги до документів прокурорського реагування

У протесті, поданні, приписі або постанові прокурора обов'язково зазначається ким і яке положення закону порушено, в чому полягає порушення та що і в який строк посадова особа або орган мають вжити до його усунення.

Стаття 26. Вирішення питань, що випливають з міждержавних угод

Генеральний прокурор України відповідно до міждержавних угод про надання правової допомоги вирішує питання про порушення і розслідування кримінальних справ, проведення дізнання, видачу злочинців або осіб, які підозрюються у вчиненні злочинів, направлення повідомлень про наслідки кримінального переслідування, а також інші передбачені такими угодами питання.

Стаття 27. Санкція на затримання і видворення іноземного громадянина або особи без громадянства

Прокурор за наявності передбачених законом підстав дає санкцію на затримання і видворення в примусовому порядку іноземного громадянина або особи без громадянства за межі України.

Право на дачу санкції у таких випадках належить Генеральному прокурору України, заступникам Генерального прокурора України, прокурорам Кримської АРСР, областей і міста Києва.

Стаття 28. Гарантії і компенсації громадянам, що викликаються до прокуратури

Особі, яка викликається до прокуратури, виплачується середній заробіток за час, затрачений в зв'язку з викликом, за рахунок державного бюджету. Підставою для оплати і відсутності на роботі є повістка з відповідною відміткою прокуратури.

Виплата винагороди експертам, перекладачам та іншим спеціалістам, а також витрат, пов'язаних з їх викликом до прокуратури, провадиться за рахунок державного бюджету. У такому ж порядку відшкодовуються витрати обвинуваченим, які виправдані судом.

Глава 2. НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ОРГАНАМИ, ЩО ВЕДУТЬ БОРОТЬБУ З ЗЛОЧИННІСТЮ

Стаття 29. Предмет нагляду за законністю в діяльності органі
бу з злоч

Предме
держання
дізнання,
ства та і
ведуть бо
тю.

Нагляд
ням спри
1) роз
хисту ос
власност
установ,
чинних п
2) вим
ну про н
відально
чин;
3) зап
му прит
кримі
ті;
4) охо
інтересі
бувають
5) зді
до запоб
нення п
сприяют

Статт
держанн
дізнання
ства

Проку
до того,
і попере
1) до
баченог
рушенн
справ,
що міс
про
шу
вання т
пиненн
також
провад
римань
2) пр
чинів
ли вим
не, пов
ження
з'ясову
викрив
ють об
пом'як
го відп
3) в
нення
сприяк
заході
Пов
при зд
держа
ми по
дізнан
міналь
кон
Про
обхідн
керівн
нього
внутрі
ної бе
підвід
переві
поруш
чення
янь, і
чину.

Ста
арешт

Пра
арешт
Генер
раїни,
кої А
Києва
ким,
рівня

Про
арешт
винув
перед
став.
ня пр
проку
тельн
ма ма
підст
ту, а
особи
ваног
Непо
ного
курор
у вс
Са
ареш

ПРОКУРАТУРУ

...ховної Ради Ук-
...колегій інших
... Генеральному
...раїни.

...ПРОКУРОР-
...ГЛЯД
...ЗАГАЛЬНИЙ

...Предмет загаль-

...загального на-

...ність актів, які
...сіма органами,
...ми, установами,
...та посадовими
...огам Конститу-
...та чинним зако-

...кання законів
...ність особи, со-
...мічні, політич-
...права і свободи
...хист їх честі і
...законом не пе-
...інший порядок
...прав;
...кання законів,
...ся економічних,
...них відносин,
...колишнього се-
...тниці та зов-
...мічної діяльнос-

...виконання зако-
...ться за заявами
...повідомленнями
...ня законності,
...ть прокурорсь-
...ння, а також за
...приводів з влас-
...ви прокурора.
...прокурора в гос-
...альність і підмі-
...відомчого управ-
...тролю не допус-

...0. Повноваження

...енні загального
...курор має право:
...шкодно входити
...и громадські ус-
...риємства, мініс-
...омства за посвід-
...стверджує його
...ти доступ до до-
...атеріалів, необ-
...проведення пере-

...ти для перевірки
...опорядження, ін-
...кази та інші ак-
...ти, одержувати
...про стан закон-
...ди щодо її забез-

...ти від керівни-
...осадових осіб дер-
...анів проведення
...ревізій діяльності
...их і підпорядко-
...иємств, установ,
...виділення спе-
...я проведення пе-
...омчих і позаві-
...ертиз;

...ати посадових
...дян, вимагати від
...бо письмових по-
...порушень зако-

...енні порушень
...курор або його за-
...межах своєї компе-
...ь право:
...естовувати акти
...істра України,
...ністрів України,
...ської АРСР, мі-
...державних комі-
...ств, виконавчих
...органів місце-
...родних депутатів,
...установ, орга-
...омадських об'єд-
...ож рішення і дії
...сіб;
...подання або
...рішення місцевих
...депутатів за-
...характеру пору-

...вати у встанов-
...оном порядку
...справу, дисцип-

лінарне провадження або провадження про адміністративне правопорушення, передавати матеріали на розгляд громадських організацій;

4) давати приписи щодо усунення очевидних порушень закону;

5) вносити подання до державних органів, громадських організацій і посадовим особам про усунення порушень закону та умов, що їм сприяли;

6) звертатись до суду або арбітражного суду з заявами про захист прав і законних інтересів громадян, держави, а також підприємств та інших юридичних осіб.

Стаття 21. Протест прокурора

Протест на акт, що суперечить закону, приноситься прокурором, його заступником до органу, який його видав, або до вищестоящого органу. У такому ж порядку приноситься протест на незаконні рішення чи дії посадової особи.

У протесті прокурор ставить питання про скасування акта або приведення його у відповідність з законом, а також припинення незаконної дії посадової особи, відновлення порушеного права.

Протест прокурора зупиняє дію опротестованого акта і підлягає обов'язковому розгляду відповідним органом або посадовою особою у десятиденний строк після його надходження. Про наслідки розгляду протесту в цей же строк повідомляється прокурору.

У разі відхилення протесту або ухилення від його розгляду прокурор може звернутися з заявою до суду про визнання акта незаконним. Заява до суду може бути подана протягом п'ятнадцяти днів з моменту одержання повідомлення про відхилення протесту або закінчення передбаченого законом строку для його розгляду. Подача такої заяви зупиняє дію правового акта.

Стаття 22. Припис прокурора

Письмовий припис про усунення порушень закону вноситься прокурором, його заступником органу чи посадовій особі, які допустили порушення, або вищестоящому у порядку підпорядкованості органу чи посадовій особі, які правомочні усунути порушення.

Письмовий припис вноситься у випадках, коли порушення закону має очевидний характер і може завдати істотної шкоди інтересам держави, підприємства, установи, організації, а також громадянам, якщо не буде негайно усунуте. Припис підлягає негайному виконанню, про що повідомляється прокурору.

Орган чи посадова особа можуть оскаржити припис до вищестоящого прокурора, який зобов'язаний розглянути скаргу протягом десяти днів. Рішення вищестоящого прокурора є остаточним.

Стаття 23. Подання прокурора

Подання з вимогами усунення порушень закону, причин цих порушень і умов, що їм сприяють, вноситься прокурором, його заступником у державний орган, громадську організацію або посадовій особі, які наділені повноваженням усунути порушення закону, і підлягає невідкладному розгляду. Не пізніше як у місячний строк мають бути вжиті відповідні заходи до усунення порушень закону, причин та умов, що їм сприяють, і про наслідки повідомлено прокурору.

Колегіальний орган, якому внесено подання, повідомляє про день засідання прокурору, який вправі особисто взяти участь у його розгляді.

Стаття 24. Постанова прокурора

У разі порушення закону посадовою особою або громадянином прокурор, його заступник, залежно від характеру порушення закону, виносить мотивовану постанову про дисциплінарне провадження, провадження про адміністративне правопорушення або про порушення кримінальної справи відносно цих осіб.

Постанова про порушення дисциплінарного провадження або провадження про адміністративне правопорушення підлягає розгляду повноважною посадовою особою або відповідним органом у десятиденний строк після її надходження, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 25. Вимоги до документів прокурорського реагування

У протесті, поданні, приписі або постанові прокурора обов'язково зазначається ким і яке положення закону порушено, в чому полягає порушення та що і в який строк посадова особа або орган мають вжити до його усунення.

Стаття 26. Вирішення питань, що випливають з міждержавних угод

Генеральний прокурор України відповідно до міждержавних угод про надання правової допомоги вирішує питання про порушення і розслідування кримінальних справ, проведення дізнання, видачу злочинців або осіб, які підозрюються у вчиненні злочинів, направлення повідомлень про наслідки кримінального переслідування, а також інші передбачені такими угодами питання.

Стаття 27. Санкція на затримання і видворення іноземного громадянина або особи без громадянства

Прокурор за наявності передбачених законом підстав дає санкцію на затримання і видворення в примусовому порядку іноземного громадянина або особи без громадянства за межі України.

Право на дачу санкції у таких випадках належить Генеральному прокурору України, заступникам Генерального прокурора України, прокурорам Кримської АРСР, областей і міста Києва.

Стаття 28. Гарантії і компенсації громадянам, що викликаються до прокуратури

Особі, яка викликається до прокуратури, виплачується середній заробіток за час, затрачений в зв'язку з викликом, за рахунок державного бюджету. Підставою для оплати і відсутності на роботі є повістка з відповідною відміткою прокуратури.

Виплата винагороди експертам, перекладачам та іншим спеціалістам, а також витрат, пов'язаних з їх викликом до прокуратури, провадиться за рахунок державного бюджету. У такому ж порядку відшкодовуються витрати обвинуваченим, які виправдані судом.

Глава 2. НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ОРГАНАМИ, ЩО ВЕДУТЬ БОРОТЬБУ З ЗЛОЧИННІСТЮ

Стаття 29. Предмет нагляду за законністю в діяльності органів, що ведуть боротьбу з злочинністю

Предметом нагляду є додержання законів органами дізнання, попереднього слідства та іншими органами, що ведуть боротьбу з злочинністю.

Нагляд має своїм завданням сприяти:

1) розкриттю злочинів, захисту особи, її прав, свобод, власності, прав підприємств, установ, організацій від злочинних посягань;

2) виконанню вимог закону про невідворотність відповідальності за скоєний злочин;

3) запобіганню незаконному притягненню особи до кримінальної відповідальності;

4) охороні прав і законних інтересів громадян, які перебувають під слідством;

5) здійсненню заходів щодо запобігання злочинам, усунення причин та умов, що сприяють їх вчиненню.

Стаття 30. Нагляд за додержанням законів органами дізнання і попереднього слідства

Прокурор вживає заходів до того, щоб органи дізнання і попереднього слідства:

1) додержувались передбаченого законом порядку порушення кримінальних справ, розслідування діянь, що містять ознаки злочину, проведення оперативно-розшукових заходів, застосування технічних засобів, припинення та закриття справ, а також додержували строки провадження слідства та утримання під вартою;

2) при розслідуванні злочинів неухильно виконували вимоги закону про всебічне, повне і об'єктивне дослідження всіх обставин справи, з'ясовували обставини, які викривають чи виправдовують обвинуваченого, а також пом'якшують і обтяжують його відповідальність;

3) виявляли причини вчинення злочинів і умови, що сприяють цьому, вживали заходів до їх усунення.

Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів органами попереднього слідства і дізнання визначаються кримінально-процесуальним законодавством.

Прокурор має право в необхідних випадках доручати керівникам органів попереднього слідства, дізнання, внутрішніх справ, національної безпеки проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою усунення порушень закону та забезпечення повного розкриття діянь, що містять ознаки злочину.

Стаття 31. Санкція на арешт

Право дачі санкції на арешт громадянина належить Генеральному прокурору України, прокурорам Кримської АРСР, областей, міста Києва, їх заступникам, міським, районним та іншим прирівняним до них прокурорам.

Прокурор дає санкцію на арешт підозрюваного або обвинуваченого за наявності передбачених законом підстав. При вирішенні питання про дачу санкції на арешт прокурор зобов'язаний ретельно ознайомитися з усіма матеріалами, що дають підстави для взяття під варту, а в необхідних випадках особисто допитати підозрюваного або обвинуваченого. Неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого прокурор зобов'язаний допитати у всіх випадках.

Санкція прокурора на арешт може бути оскаржена до суду заарештованим, його захисником, законним представником неповнолітнього.

Стаття 32. Обов'язковість вказівок прокурора

Вказівки прокурора, його заступника органам дізнання і попереднього слідства щодо порушення кримінальних справ і провадження розслідування, які даються відповідно до кримінально-процесуального законодавства, є обов'язковими для цих органів.

Стаття 33. Пред'явлення цивільного позову про відшкодування заподіяних злочином збитків

З метою захисту інтересів держави, а також громадян, які за станом здоров'я та з інших поважних причин не можуть захистити свої права, прокурор або його заступник подає чи підтримує поданий потерпілим цивільний позов про відшкодування збитків, заподіяних злочином.

Глава 3. УЧАСТЬ ПРОКУРОРА В РОЗГЛЯДІ СПРАВ У СУДАХ

Стаття 34. Завдання прокурора в судовому процесі

Прокурор, який бере участь в розгляді справ у судах, додержуючись принципу незалежності суддів і підкорення їх тільки закону, сприяє виконанню вимог закону про всебічний, повний і об'єктивний розгляд справ, та постановленню судових рішень, що грунтуються на законі.

Стаття 35. Повноваження прокурора

Прокурор є учасником судового розгляду і користується рівними з іншими учасниками правами.

Обсяг і межі повноважень прокурора, який бере участь в судовому засіданні, визначаються процесуальним законодавством України.

Стаття 36. Підтримання державного обвинувачення в суді

Прокурор бере участь в судовому розгляді кримінальних справ залежно від характеру і ступеню суспільної небезпеки діяння. Підтримуючи державне обвинувачення, прокурор бере участь у дослідженні доказів, подає суду свої міркування щодо застосування кримінального закону та міри покарання підсудному. При цьому прокурор керується вимогами закону і об'єктивною оцінкою зібраних по справі доказів.

У разі, коли при розгляді справи прокурор прийде до висновку, що дані судового слідства не підтверджують обвинувачення підсудного, він зобов'язаний відмовитись від обвинувачення.

Стаття 37. Касаційне подання прокурора

Право внесення касаційного і окремого подання на вироки, рішення, ухвали і постанови судів надається прокурору і заступнику прокурора в межах їх компетенції, незалежно від їх участі в розгляді справи в суді першої інстанції. Помічники прокурора, прокурори управлінь і відділів можуть вносити касаційні і окремі подання тільки у справах, в розгляді яких вони брали участь.

Стаття 38. Витребування справи із суду

Прокурор, його заступник мають право в межах своєї компетенції витребувати із суду будь-яку справу або категорію справ, по яких вироки, рішення, ухвали або постанови набрали законної сили. За наявності підстав для перегляду справи в порядку судового нагляду прокурор приносить протест на вирок, рішення, ухвалу або постанову суду.

Стаття 39. Опротестування судових рішень, що набрали законної сили

Право принесення протесту на рішення, вироки, ухвали і постанови судів, які набрали законної сили, належить:

1) Генеральному прокурору України та його заступникам — на вироки, рішення, ухвали чи постанови будь-якого суду України за винятком постанов Пленуму Верховного Суду України та Президії Вищого арбітражного Суду України;

2) прокурорам Кримської АРСР, областей, міста Києва та їх заступникам — на вироки, рішення, ухвали і постанови районного, міського народного суду і ухвали судових колегій відповідно Верховного Суду Кримської АРСР, обласних, Київського міського судів, а також на рішення арбітражних судів Кримської АРСР, областей і міста Києва.

Протест на постанову судді у справі про адміністративне правопорушення може бути принесений районним, міським прокурорами або вищестоящими прокурорами та їх заступниками.

Стаття 40. Зміна протесту, касаційного подання, відкликання справи із суду

Протест, касаційне і окреме подання на вирок, рішення, ухвалу і постанову суду можуть бути доповнені або змінені прокурором, який приніс протест, а також вищестоящим прокурором, його заступником до початку розгляду справи судом.

Генеральний прокурор України, прокурори Кримської АРСР, областей, міста Києва і прирівняні до них прокурори, їх заступники мають право відкликати із суду кримінальну справу, по якій обвинувачений не відданий до суду.

Стаття 41. Зупинення виконання судових рішень

Генеральний прокурор України, його заступники, а також прокурори Кримської АРСР, областей, міста Києва, прирівняні до них прокурори при наявності достатніх підстав, що свідчать про порушення закону, мають право одночасно з витребуванням кримінальної справи зупинити виконання вироку, ухвали і постанови суду до їх опротестування, але на строк не більш як три місяці або до розгляду протесту в суді.

Прокурори і їх заступники, яким надано право принесення протесту у цивільній справі, в справі про адміністративне правопорушення, або розглянутій арбітражним судом, витребувавши справу, можуть зупинити виконання відповідного рішення, ухвали і постанови суду до закінчення провадження по справі.

Стаття 42. Участь прокурора в засіданнях Пленуму Верховного Суду України, Пленуму Вищого арбітражного Суду України, президії Верховного Суду Кримської АРСР, президій обласного, Київського міського судів

Участь Генерального прокурора України, його заступника в засіданні Пленуму Верховного Суду України і Пленуму Вищого арбітражного Суду України, прокурора Кримської АРСР або його заступника — у засіданні президії Верховного Суду Кримської АРСР, прокурора області, міста Києва або їх заступників у засіданнях президій обласного, Київського міського судів є обов'язковою.

Стаття 43. Подання Генерального прокурора України щодо роз'яснень судам з питань застосування законів.

Генеральний прокурор України має право вносити на розгляд Пленуму Верховного Суду України подання щодо роз'яснень судам з питань застосування законів при розгляді кримінальних, ци-

...вільних
...адміністр...
...шення.

Глава ...
ДЕРЖАН...
МІСЦЯХ...
ЗАХОДІ...
ХАРАКТ...

Стаття ...
ду і пов...

Предм...
держанн...
перебува...
триманн...
реднього...
правно-т...
тановах,...
рання аб...
го хара...
юються с...
встановл...
виконавч...
порядку ...
або ві...
особам ...
прав і в...
обов'язк...
Проку...
нагляд, ...
1) у ...
вати міс...
них, пош...
ня, уста...
ні відбу...
танови д...
вання і ...
тувати о...
ють, зна...
тами, на...
би затри...
засудже...
совано ...
характер...
2) пе...
наказів, ...
танов ад...
нов, зуп...
ких ак...
або скас...
відповід...
вимагат...
пояснен...
них пор...
3) пр...
негайно ...
незакон...
цях тр...
поперед...
збавлен...
ві для...
примусо...

Стат...
виконан...
вок прок...

Поста...
курора ...
встанов...
порядку...
триман...
судженн...
лі та ви...
рань, а-...
застосо...
вого ха...
вими і ...
виконан...

Розд...
ГАНІВ ...

Стат...
які при...
прокуро...

Прок...
можуть...
дяни У...
щу юри...
хідні ді...
ті. Осо...
віду пр...
спеціал...
органах...
вання ...
ку. Пор...
значає...
прокур...
Особ...
чені н...
прокуро...
равлінь...
прокура...
«Прися...
ратури...
твердж...
дою У...
прийня...
нераль...
їни.
На ...
Кримсь...
міста ...
до них ...
юються ...
ше 30 ...
роботи ...
ри або ...
менше ...
районн...
рів — ...

ГОЛОС України

…ру

…ведуть боротьтю
…нагляду є до…онів органами …ереднього слід…и органами, що …бу з злочиннісс…
…своїм завдан…
…ю злочинів, за…ї прав, свобод, …в підприємств, …нізацій від зло…нь;
…ню вимог зако…ротність відпо… скоєний зло…
…ню незаконно…ню особи до …від… …альнос…
…прав і законних …адян, які пере…ідством;
…ню заходів що… злочинам, усу… та умов, що …чиненню.

…Нагляд за до…конів органами …ереднього слід…

…вживає заходів …ргани дізнання …слідства:
…вались перед…ом порядку по… кримінальних …дування діянь, …знаки злочину, …опера… …о-роз…одів, …стосу…их засобів, при…криття справ, а …кували строки …с… …ва та ут…ва…;
…слідуванні зло…ьно виконува…ону про всебіч…ективне дослід…ставин справи, …обставини, які …чи виправдову…ченого, а також … обтяжують йо…ність;
… причини вчи…в і умови, що …му, вживали …усунення.
…ня прокурора … нагляду за до…законів органа…го слідства і …чаються кри…есуальним за…

…має право в не…адках доручати …рганів поперед…а, дізнання, …рав, національ…проведення у …їм підрозділах …етою усунення …ону та забезпе…розкриття ді…ть ознаки зло…

… Санкція на

…і санкції на …янина належить … прокурору Ук…рорам Кримсь…ластей, міста …упникам, місь… та іншим при…их прокурорам.
…дає санкцію на …ованого або об… за наявності …законом під…рішенні питан…нкції на арешт …бов'язаний ре…омитися з усі…, що дають …взяття під вар…дних випадках …тати підозрю…обвинуваченого. …го підозрюва…уваченого про…заний допитати …х.
…окурора на …ути оскаржена

до суду заарештованим, його захисником, законним представником неповнолітнього.

Стаття 32. Обов'язковість вказівок прокурора

Вказівки прокурора, його заступника органам дізнання і попереднього слідства щодо порушення кримінальних справ і провадження розслідування, які даються відповідно до кримінально-процесуального законодавства, є обов'язковими для цих органів.

Стаття 33. Пред'явлення цивільного позову про відшкодування заподіяних злочином збитків

З метою захисту інтересів держави, а також громадян, які за станом здоров'я та з інших поважних причин не можуть захистити свої права, прокурор або його заступник подає чи підтримує поданий потерпілим цивільний позов про відшкодування збитків, заподіяних злочином.

Глава 3. УЧАСТЬ ПРОКУРОРА В РОЗГЛЯДІ СПРАВ У СУДАХ

Стаття 34. Завдання прокурора в судовому процесі

Прокурор, який бере участь в розгляді справ у судах, додержуючись принципу незалежності суддів і підкорення їх тільки закону, сприяє виконанню вимог закону про всебічний, повний і об'єктивний розгляд справ, та постановленню судових рішень, що грунтуються на законі.

Стаття 35. Повноваження прокурора

Прокурор є учасником судового розгляду і користується рівними з іншими учасниками правами.

Обсяг і межі повноважень прокурора, який бере участь в судовому засіданні, визначаються процесуальним законодавством України.

Стаття 36. Підтримання державного обвинувачення в суді

Прокурор бере участь в судовому розгляді кримінальних справ залежно від характеру і ступеню суспільної небезпеки діяння. Підтримуючи державне обвинувачення, прокурор бере участь у дослідженні доказів, подає суду свої міркування щодо застосування кримінального закону та міри покарання підсудному. При цьому прокурор керується вимогами закону і об'єктивною оцінкою зібраних по справі доказів.

У разі, коли при розгляді справи прокурор прийде до висновку, що дані судового слідства не підтверджують обвинувачення підсудного, він зобов'язаний відмовитись від обвинувачення.

Стаття 37. Касаційне подання прокурора

Право внесення касаційного і окремого подання на вироки, рішення, ухвали і постанови судів надається прокурору і заступнику прокурора в межах їх компетенції, незалежно від їх участі в розгляді справи в суді першої інстанції. Помічники прокурора, прокурори управлінь і відділів можуть вносити касаційні і окремі подання тільки у справах, в розгляді яких вони брали участь.

Стаття 38. Витребування справи із суду

Прокурор, його заступник мають право в межах своєї компетенції витребувати із суду будь-яку справу або категорію справ, по яких вироки, рішення, ухвали або постанови набрали законної сили. За наявності підстав для перегляду справи в порядку судового нагляду прокурор приносить протест на вирок, рішення, ухвалу або постанову суду.

Стаття 39. Опротестування судових рішень, що набрали законної сили

Право принесення протесту на рішення, вироки, ухвали і постанови судів, які набрали законної сили, належить:

1) Генеральному прокурору України та його заступникам — на вироки, рішення, ухвали чи постанови будь-якого суду України за винятком постанов Пленуму Верховного Суду України та Президії Вищого арбітражного Суду України;

2) прокурорам Кримської АРСР, областей, міста Києва та їх заступникам — на вироки, рішення, ухвали і постанови районного, міського народного суду і ухвали судових колегій відповідно Верховного Суду Кримської АРСР, обласних, Київського міського судів, а також на рішення арбітражних судів Кримської АРСР, областей і міста Києва.

Протест на постанову судді у справі про адміністративне правопорушення може бути принесений районним, міським прокурорами або вищестоящими прокурорами та їх заступниками.

Стаття 40. Зміна протесту, касаційного подання, відкликання справи із суду

Протест, касаційне і окреме подання на вирок, рішення, ухвалу і постанову суду можуть бути доповнені або змінені прокурором, який приніс протест, а також вищестоящим прокурором, його заступником до початку розгляду справи судом.

Генеральний прокурор України, прокурори Кримської АРСР, областей, міста Києва і прирівняні до них прокурори, їх заступники мають право відкликати із суду кримінальну справу, по якій обвинувачений не відданий до суду.

Стаття 41. Зупинення виконання судових рішень.

Генеральний прокурор України, його заступники, а також прокурори Кримської АРСР, областей, міста Києва, прирівняні до них прокурори при наявності достатніх підстав, що свідчать про порушення закону, мають право одночасно з витребуванням кримінальної справи зупинити виконання вироку, ухвали і постанови суду до їх опротестування, але на строк не більш як три місяці або до розгляду протесту в суді.

Прокурори і їх заступники, яким надано право принесення протесту у цивільній справі, в справі про адміністративне правопорушення, або розглянутій арбітражним судом, витребувавши справу, можуть зупинити виконання відповідного рішення, ухвали і постанови суду до закінчення провадження по справі.

Стаття 42. Участь прокурора в засіданнях Пленуму Верховного Суду України, Пленуму Вищого арбітражного Суду України, президії Верховного Суду Кримської АРСР, президій обласного, Київського міського судів

Участь Генерального прокурора України, його заступника в засіданні Пленуму Верховного Суду України і Пленуму Вищого арбітражного Суду України, прокурора Кримської АРСР або його заступника — у засіданні президії Верховного Суду Кримської АРСР, прокурора області, міста Києва або їх заступників у засіданнях президії обласного, Київського міського судів є обов'язковою.

Стаття 43. Подання Генерального прокурора України щодо роз'яснень судам з питань застосування законів.

Генеральний прокурор України має право вносити на розгляд Пленуму Верховного Суду України подання щодо роз'яснень судам з питань застосування законів при розгляді кримінальних, цивільних справ і справ про адміністративні правопорушення.

Глава 4. НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ У МІСЦЯХ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСОВОГО ХАРАКТЕРУ

Стаття 44. Предмет нагляду і повноваження прокурора

Предметом нагляду є додержання законності під час перебування осіб у місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, виправно-трудових, інших установах, що виконують покарання або заходи примусового характеру, які призначаються судом, додержання встановленого кримінально-виконавчим законодавством порядку та умов тримання або відбування покарання особам у цих установах, їх прав і виконання ними своїх обов'язків.

Прокурор, який здійснює нагляд, має право:

1) у будь-який час відвідувати місця тримання затриманих, попереднього ув'язнення, установи, в яких засуджені відбувають покарання, установи для примусового лікування і перевиховання, опитувати осіб, що там перебувають, знайомитись з документами, на підставі яких ці особи затримані, заарештовані, засуджені або до них застосовано заходи примусового характеру;

2) перевіряти законність наказів, розпоряджень і постанов адміністрації цих установ, зупиняти виконання таких актів, опротестовувати або скасовувати їх у разі невідповідності законодавству, вимагати від посадових осіб пояснень з приводу допущених порушень;

3) прокурор зобов'язаний негайно звільнити особу, яка незаконно перебуває в місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, позбавлення волі або в установі для виконання заходів примусового характеру.

Стаття 45. Обов'язковість виконання постанов і вказівок прокурора

Постанови і вказівки прокурора щодо додержання встановлених законодавством порядку і умов тримання затриманих, заарештованих, засуджених до позбавлення волі та виконання інших покарань, а також осіб, до яких застосовані заходи примусового характеру, є обов'язковими і підлягають негайному виконанню.

Розділ IV. КАДРИ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 46. Вимоги до осіб, які призначаються на посади прокурорів і слідчих

Прокурорами і слідчими можуть призначатися громадяни України, які мають вищу юридичну освіту, необхідні ділові і моральні якості. Особи, які не мають досвіду практичної роботи за спеціальністю, проходять в органах прокуратури стажування строком до одного року. Порядок стажування визначається Генеральним прокурором України.

Особи, які вперше призначені на посади помічників прокурорів, прокурорів управлінь, відділів, слідчих прокуратури, приймають «Присягу працівника прокуратури». Текст присяги затверджується Верховною Радою України. Процедура її прийняття визначається Генеральним прокурором України.

На посади прокурорів Кримської АРСР, областей, міста Києва та прирівняних до них прокурорів призначаються особи віком не молодше 30 років, які мають стаж роботи в органах прокуратури або на судових посадах не менше семи років; на посади районних і міських прокурорів — віком не молодше 25 років із стажем роботи в органах прокуратури або на судових посадах не менше трьох років.

Прокурори і слідчі прокуратури підлягають атестації один раз у п'ять років. Порядок атестації визначається Генеральним прокурором України.

Сумісництво служби в органах прокуратури з роботою на підприємствах, в установах чи організаціях, а також з будь-яким підприємництвом не допускається, за винятком наукової і педагогічної діяльності.

Не можуть бути прийняті на посаду прокурора або слідчого прокуратури особи, які були засуджені за вчинення злочину, за винятком реабілітованих.

Стаття 47. Класні чини працівників органів прокуратури

Прокурорам і слідчим органів прокуратури, працівникам науково-навчальних закладів прокуратури присвоюються класні чини залежно до займаних посад і стажу роботи.

Порядок присвоєння і позбавлення класних чинів визначається Положенням про класні чини працівників прокуратури України, яке затверджується Верховною Радою України.

Класні чини державного радника юстиції України, державного радника юстиції 1, 2 і 3 класів присвоюються Президентом України, інші класні чини присвоюються Генеральним прокурором України.

Стаття 48. Заохочення та відповідальність прокурорів і слідчих

Прокурори і слідчі заохочуються за сумлінне виконання службових обов'язків.

Прокурорсько-слідчі працівники за тривалу і бездоганну службу можуть бути нагороджені Генеральним прокурором України нагрудним знаком «Почесний працівник прокуратури України» з одночасним врученням грамоти Генерального прокурора України. Положення про нагородження нагрудним знаком затверджується Генеральним прокурором України.

За порушення закону, неналежне виконання службових обов'язків чи скоєння ганебного вчинку прокурори і слідчі несуть відповідальність згідно з Дисциплінарним Статутом прокуратури України, який затверджується Верховною Радою України.

Стаття 49. Матеріальне і соціальне забезпечення працівників прокуратури

Заробітна плата прокурорів і слідчих прокуратури складається із посадових окладів, надбавок за класні чини, вислугу років і має забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання службових обов'язків, а так само закріплення кваліфікованих кадрів. Надбавки за вислугу років встановлюються також іншим працівникам прокуратури (спеціалістам, службовцям, робітникам). Розміри посадових окладів, надбавок за класні чини та вислугу років затверджуються Президією Верховної Ради України або Президентом України.

Прокурорам і слідчим прокуратури надається щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів з оплатою проїзду до місця відпочинку і в зворотньому напрямку. Атестованим працівникам прокуратури, які мають стаж роботи в органах прокуратури понад 10 років, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю:

після 10 років — 5 календарних днів,

після 15 років — 10 календарних днів,

після 20 років — 15 календарних днів.

Прокурори і слідчі мають право безкоштовно користуватися за службовими посвідченнями на території України всіма видами транспорту міського, приміського і місцевого сполучення (крім таксі);

під час службового відрядження користуватися правом бронювання місць у готелях і на всіх видах транспорту, а також позачергового придбання проїзних документів.

Прокурори і слідчі прокуратури, призначені на роботу в іншу місцевість, протягом шести місяців забезпечуються виконкомами місцевих Рад народних депутатів благоустроєним жилим приміщенням у позачерговому порядку. Вони мають також право на першочергове влаштування дітей у дошкільні заклади і встановлення квартирного телефону.

Місцеві Ради народних депутатів можуть продавати на пільгових умовах жилі приміщення працівникам прокуратури із знижкою до 50 відсотків його вартості.

Прокурори Кримської АРСР, областей, міські, районні і прирівняні до них прокурори, які пропрацювали в органах прокуратури не менше 25 років і досягли пенсійного віку або стали інвалідами під час роботи, після звільнення з органів прокуратури в разі переїзду в одну із обраних місцевостей, де вони працювали або проживали, забезпечуються виконкомами місцевих Рад народних депутатів благоустроєним жилим приміщенням в першочерговому порядку. Їм надається право позачергового вступу до житлово-будівельного кооперативу або допомога в індивідуальному житловому будівництві.

Стаття 50. Заходи правового і соціального захисту працівників органів прокуратури

Прокурор і слідчий прокуратури знаходяться під захистом закону.

Нанесення тілесних ушкоджень, образа, погроза щодо працівника прокуратури чи його близького родича, а також знищення їх майна, інші насильницькі дії в зв'язку з виконанням прокурором або слідчим прокуратури своїх службових обов'язків, тягнуть за собою встановлену законом відповідальність.

Життя і здоров'я працівників прокуратури підлягають обов'язковому державному страхуванню за рахунок коштів відповідних бюджетів на суму десятирічного грошового утримання за останньою посадою. Порядок та умови страхування встановлюються Кабінетом міністрів України.

В разі каліцтва чи інвалідності, що сталися у зв'язку з виконанням службових обов'язків, прокурор, слідчий прокуратури одержує компенсацію в розмірі від річного до п'ятирічного грошового утримання залежно від ступеня втрати працездатності, а в разі його загибелі із зазначеної причини сім'ї загиблого виплачується одноразова допомога в розмірі десятирічного грошового утримання за останньою посадою.

За сім'єю загиблого зберігається право на одержання благоустроєного жилого приміщення на умовах і підставах, які існували на час загибелі працівника.

Прокурори і слідчі прокуратури мають право носіння вогнепальної зброї.

(Закінчення на 14-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПРОКУРАТУРУ

(Закінчення. Початок на 11—13-й стор.).

(Закінчення. Початок на 11—13-й стор.).

Розділ V. ІНШІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ І ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 51. Науково-навчальні та інші установи прокуратури

Генеральна прокуратура України може створювати відомчі науково-навчальні заклади для наукових досліджень, підвищення кваліфікації прокурорських працівників, видавати спеціальну літературу, мати поліграфічні підприємства.

При Генеральній прокуратурі України діє науково-методична рада для вивчення пропозицій щодо поліпшення організації і діяльності органів прокуратури, а також реалізації права Генерального прокурора України на законодавчу ініціативу.

Стаття 52. Фінансування і матеріально-технічне забезпечення органів прокуратури

Фінансування органів прокуратури здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України.

Розміри асигнувань на утримання органів прокуратури затверджуються Верховною Радою України за поданням Генерального прокурора України. Кошторис витрат на утримання органів прокуратури затверджує Генеральний прокурор України і в межах виділених асигнувань він має право вносити в нього зміни.

Місцеві Ради народних депутатів, їх виконавчі органи забезпечують розташовані на їх території органи прокуратури відповідними службовими приміщеннями на умовах оренди.

Транспортними і матеріально-технічними засобами органи прокуратури забезпечуються за рахунок державного бюджету України у централізованому порядку, що визначається Президентом України.

Стаття 53. Форменний одяг працівників прокуратури

Працівники прокуратури, яким присвоєні класні чини, мають єдиний форменний одяг з відповідними відзнаками, що видається безкоштовно.

Стаття 54. Печатка органів прокуратури

Генеральна прокуратура України і підпорядковані їй прокуратури є юридичними особами і мають свою печатку з зображенням Державного герба України та своїм найменуванням.

Стаття 55. Посвідчення працівника прокуратури

Прокурори і слідчі прокуратури мають службове посвідчення. Положення про службове посвідчення працівника прокуратури та його зразок затверджує Президія Верховної Ради України.

Стаття 56. Пояснення поняття «прокурор»

Під поняттям «прокурор» у статті 8, частині четвертій статті 9, частинах першій, другій, третій статті 12, частині першій статті 20, статтях 34, 35, 36, 44, 45, частинах першій, четвертій і шостій статті 46, частині першій статті 47, статті 48, частинах першій, другій, третій і четвертій статті 49, статтях 50 і 55 цього Закону слід розуміти: Генеральний прокурор України та його заступники, підпорядковані прокурори та їх заступники, старші помічники і помічники прокурора, начальники управлінь і відділів, їх заступники, старші прокурори і прокурори управлінь і відділів, які діють у межах своєї компетенції.

Голова Верховної Ради України Л. КРАВЧУК

м. Київ,
5 листопада 1991 року.

Економіка

Податок з власників автотранспорту

ЩО МАЄ ПЕРЕДБАЧИТИ ЗАКОН?

Враховуючи, що шляхи республіки потребують серйозної уваги і більш стабільних джерел фінансування, нещодавно Верховна Рада України прийняла Закон «Про джерела фінансування шляхового господарства України». Одним із цих джерел фінансування будівництва, реконструкції й утримання автомобільних шляхів загального користування є податок з власників транспортних засобів.

В обсязі джерел фінансування доріг обласного й місцевого значення цей податок, сума надходжень якого сягне на рік за 300 мільйонів карбованців, займе основне місце.

Однак задумка, втілена в цьому Законі, може не спрацювати, і ось чому.

У проекті Закону України про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, представленому на розгляд Верховної Ради України як на перше, так і на друге читання, визначено, що податок з власників транспортних засобів зараховується до бюджетів адміністративно-територіальних одиниць базового рівня. Проте, як показала практика, місцеві Ради народних депутатів не направляють ці кошти на будівництво, ремонт і утримання шляхів. Так, згідно з річним звітом про виконання Державного бюджету Української РСР за 1988 рік, до місцевих бюджетів надійшло 29,2 мільйона карбованців податку з власників транспортних засобів. Але в розділі 100 глави 118, де відбражається спрямування коштів на будівництво, експлуатацію автомобільних шляхів і шляхового господарства, стоїть прочерк. Тобто з цією метою не витрачено жодної копійки, хоч в Указі Президії Верховної Ради Української РСР від 21 березня 1988 року «Про оподаткування власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» зазначено, що податок з власників транспортних засобів вводиться з метою залучити додаткові кошти на будівництво, ремонт і утримання автомобільних шляхів.

Тим більше це є проблематичним сьогодні, коли майже кожна місцева Рада народних депутатів затвердила свій бюджет з дефіцитом, і сподіватися на те, що податок з власників транспортних засобів буде спрямовано на дороги, а не на розв'язання соціальних потреб (яких сьогодні більш ніж достатньо),— просто самообман.

Примусити місцеві Ради народних депутатів зробити саме так, як передбачаємо, ми не маємо права, оскільки відповідно до чинного законодавства місцева Рада самостійно визначає напрями використання бюджетних коштів, і ніхто не має права втручатись у процес формування бюджету. Тому правильніше було б, щоб податок з власників транспортних засобів зараховувався до місцевих фондів фінансування шляхового господарства і повністю використовувався на будівництво, ремонт і утримання автомобільних шляхів місцевого значення, тим більше, що проблему місцевих бюджетів він не розв'язує, оскільки в обсязі доходів податок займає лише 0,9 відсотка.

Не можна погодитися із спробою перекласти контроль за сплатою цього податку на органи Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України. В Україні створено Державну податкову службу, на яку покладено контроль за сплатою податків. Чому вона неспроможна облікувати 3,3 мільйона власників індивідуального транспорту? Тим більше, що існуюча практика покладання контролю за надходженням податку з власників транспортних засобів на автоінспекції не виправдала себе. Адже проведений в Тельманівському районі Донецької області експеримент показав, що надходження цього податку до місцевого бюджету виросли більш ніж наполовину. Тут, як кажуть, коментарі зайві.

Крім того, таким підходом ми примушуємо громадянина, в якого сьогодні й так безліч проблем з ремонтом та пальним, звітувати про сплату податку перед двома органами: автоінспекцією і податковою інспекцією. А місцеві Ради народних депутатів навантажуємо випискою довідок громадянам, звільненим від сплати цього податку. Хоч без цього можна обійтися, поклавши контроль за сплатою цього податку на державні податкові інспекції.

Хочеться сподіватися, що прийнятий Закон буде дійовим і спрямованим для добробуту.

Віктор ОНИЩУК, головний консультант відділу Секретаріату Верховної Ради України.

Думка з приводу

«БРОДИТЬ ПРИВИД ПО МОСКВІ»

Не знаю, як кому, а мені минулої суботи вперше стало страшно. Ні, не від порожніх прилавків наших магазинів. Ні, не від розгулу мафії, яка чинить навкруги, що тільки їй заманеться. Ні, не від нашої кричущої безкультурності. До всього того ми, схоже, потроху звикаємо. Хоч як можна звикнути до бідності і страху?

Минулої суботи з московських вулиць повіяло чимсь страшнішим за всі ці наші біди — потягнуло смородом фашизму. Бо досить було почути репліки «фюрера» так званої ліберально-демократичної партії В. Жириновського, побачити перекошені злобою й ненавистю обличчя його прихильників, прочитати лозунги, з якими вони гоноровo дефілювали Москвою у супроводі військового оркестру, щоб зрозуміти — такі готові піти на все. Щоб закрити рота нашій молодій демократії, щоб повернути нас до казармового існування і до казармового мислення, щоб з незалежної України (як і з інших республік— держав колишнього Союзу) знову зробити «російську губернію». А, можливо, і кілька губерній — то вже буде залежати від «ласки» і настрою пана Жириновського. Того самого, який цинічно і нагло заявляє, що чим більше російський народ хотітиме їсти — тим краще. Бо тоді він піде за новим «фюрером», тобто за Жириновським.

Все це було б смішно і бутафорно, коли б не страшно. Адже за спиною «ліберала» Жириновського не тільки якась там жменька авантюристів і демагогів, яка ультраправими лозунгами прагне нажити собі політичний капітал серед голодного і босого обивателя. Пригадаймо, за цього нахабного «фюрера», який хоче «рятувати Росію» (звичайно, у межах колишнього Союзу і навіть далі), півроку тому на президентських виборах віддали свої голоси більш як 10(!) мільйонів виборців. А в умовах дедалі поглиблюючої кризи, яка охопила Росію, їх число уже найближчим часом може зрости у п'ять чи десять разів. Бо протягом десятиліть тоталітарна більшовицька імперія тільки демагогічно заявляла, що в нас немає грунту для виникнення фашизму. А насправді продукуванням «нової радянської людини» — без мови, без батьківщини, без власності, без людської гідності — поповнювала ряди люмпенів, який забуває про совість і милосердя, який не може обійтися без «твердої руки». Який стає слухняною юрбою, своєрідною маріонеткою, котрою з допомогою батога і пряника можна смикати як заводно. Чи точніше — як заманеться вождеві.

Свого часу Гітлер у всіх бідах німецького народу (і не тільки його) звинуватив євреїв, спрямувавши проти них ненависть своїх головорізів. Чи є в нас упевненість, що завтра різні жириновські, духовні послідовники муравйових, постишевих, кагановичів, не вчинять подібним чином з українцями. І привід для цього знайдуть. Мовляв, це вони, хохли, захотіли самостійності, і тому ми, у Москві та довкола неї, сидимо без ковбаси, цукру, масла... І озлоблений люмпен з матроською рішучістю знову вирушить у бік хутора Михайловського, щоб «навести порядок».

Невже історія досі нас нічому не навчила? Невже нам замало різні у Батурині, трагедії під Крутами, нечуваного штучного голодомору, садистських оргій енкаведистів у західних областях України? Отже, щоб ми більше не залежали від настроїв люмпенської Москви та її «вождів» типу Жириновського, щоб привид фашизму не заглядав у наші вікна, мусимо якнайшвидше створити боєздатне Українське національне військо, яке зуміє захистити нашу свободу, нашу незалежність від усякої пошесті, що захоче говорити з Україною з позиції сили.

І, певна річ, якщо ми хочемо будувати правову і демократичну державу, то різні жириновські і «господа» з горезвісної «Памяти», які сіють розбрат між народами, які зазіхають на територіальну цілісність нашої держави, повинні бути оголошені поза законом на території незалежної України.

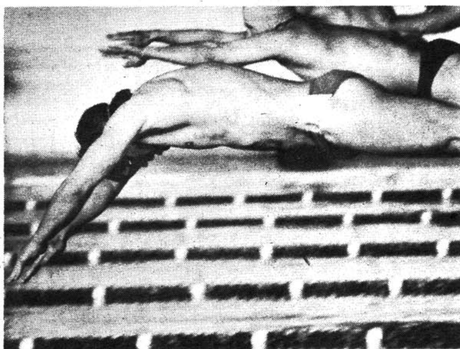
Бо від них явно відгонить фашистським смородом.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

ТАКЕ ДОВГЕ, ЩАСЛИВЕ ЧЕКАННЯ

Плавання

Репутація українських плавців зберігалася на дуже високому рівні на очах кількох поколінь. Ось лише стислий перелік імен: Марія Гавриш, Леонід Барбієр, Галина Прозуменщикова, Наталія Попова, Сергій Фесенко, Святослав Семенов, Олександр Сидоренко, Едуард Петров, Володимир Ткаченко, Наталя Шибаєва, Вадим Яроцук... Та для більшості в плавальному співтоваристві вони сприймалися в рамках тієї чи іншої репрезентації СРСР. Звичайно, нашим іноземним колегам було невтямки, скільких іще талановитих вихованців республіки не випустили на велику воду офіційних стартів «командори» союзної ескадри. Їхні місця займали зовсім не сильніші, але географічно й політично ближчі до Москви.

Власне кажучи, інерція цих підходів не зникла й понині: на чемпіонат Європи в 25-метровому басейні, який минулої суботи почався в Німеччині, потрапили лише двоє наших земляків. Можливо, на стартовому етапі Кубка світу (також на «коротких» доріжках), який відбувся на стику листопада та грудня, їх би не виявилося зовсім. Адже цей тур проходив у Монреалі, а на ті широти функціонери з білокам'яної споконвіку полюбляли возити самих себе, а значить, і своїх протеже-спортсменів. Та цього разу метода зазнала осічки.

...Розповідає заслужений майстер спорту, кандидат педагогічних наук Сергій Фесенко: «Ми не мали точної впевненості, адже з одного боку Держспорт колишнього СРСР сам команду на монреальський етап не відряджав би через брак коштів, а з іншого, союзна федерація зі скреготом погоджувалася надіслати факс на адресу ФІНА (Міжнародної любительської федерації плавання) про нашу участь за умови виступу під радянським прапором. Українська федерація (С. Фесенко є її головою.— Є. К.) тим часом зондувала канали, відкриті останнім часом активістами української діаспори за океаном, зокрема Української спортової централі Америки та Канади в особі Мирона Стебельського. Важко переоцінити й зусилля Конгресу українців Канади (Відділ Торонто) на чолі з Айвеном Соколиком. Заради того, щоб нарешті побачити збірну України в світовому спорті, наші співвітчизники розгорнули справжній збір коштів. Необхідну суму в карбованцях на авіаквитки до Монреаля виділила наша ФПУ, яка потроху заробляє рекламою, залучає партнерів, спонсорів. Але Конгрес, якого, до речі, всіляко підтримали й наші друзі з Канадської федерації плавання, забезпечив доларову доплату, що її бере міжнародне агентство Аерофлоту (а це нівроку по 200 на кожного пасажира в один кінець!), плюс власне прийом української делегації на час змагань. Ну, а найголовніше — спортсменів і тренерів з України зустріли як рідних братів. Цим, між іншим, і розв'язалося питання допуску команди, котра офіційно ще не прийнята до ФІНА на рівні національної федерації. Побачивши на флагштоці серед знамен і синьо-жовте, генеральний секретар ФІНА пан Росс Е. Уеллес викликав для роз'яснень господарів водного палацу. Ті ж вказали на хвилю цих кольорів на трибунах: а їм, українцям Квебека, мовляв, як ви накажете? Шкода, що сам не побачив оцього фейєрверку, хоча мав також запрошення. Не вдалося вчасно перебратися з Мюнхена, куди возив групу плавців-ветеранів республіки.

Ми щасливі, що й самі плавці в Монреалі виступили гідно — по три перших і других місця, чотири — третіх на окремих дистанціях. Усе це, сподіватимемося, збільшить шанси плавальної України на лютневому засіданні Бюро ФІНА. Що ж, будуть і палиці в колеса, однак не відступимося...».

Аби дізнатися про враження очевидця, ми зателефонували до Запоріжжя, де в СДЮШОР «Спартак» працює заслужений тренер України Іван Проскура:

— Знаєте, було б соромно за такої нечуваної досі людської підтримки виступити погано. Уявіть собі величезний басейн (довжина доріжок коригується на замовлення!), де 15 років тому проходили ватерпольні та стрибкові змагання літньої Олімпіади-76. Трибуни, що разів у чотири місткіші за нашу кращу споруду — спорткомплекс Київського політехнічного інституту, майже повністю вболівають за нас. Причому не тільки нащадки земляків, а й звичайні англомовні та франкомовні канадці. Так ви не повірите, коли Іра Гапон з Харкова й запоріжанка Олена Кононенко стартували у фіналі «Б» (потрапили туди через чисто об'єктивні причини), а ті запливи починалися на добрих дві години раніше основної програми, все одно наші шанувальники приходили, щоб їм легше пливлося. Варто було харків'янам Наталці Шибаєвій (плавання на спині) та стайєру Євгену Люгвинову, а також моїй учениці Світлані Бондаренко в брасі по двічі зійти на п'єдестал (відповідно на другу, третю й знову третю сходинки), як здіймався шквал оплесків. А коли виграває чемпіон Європи-91 вінничанин Павло Хникін (батерфляй— 50 і 100 метрів, вільний стиль — 100 м), увесь зал, образно кажучи, стояв на вухах. Порівняти це можна хіба що з давніми футбольними матчами «Динамо» (Київ) — «Селтік» (Глазго). Підходили вітати колеги з інших збірних. Держтренера з плавання по Україні Андрія Власкова по-діловому взяли до купи чини ФІНА. Не давала проходу преса, Хникіна репортери брали в облогу. Та й у мене такий лишився спогад, що зранку ледь прокидаєшся, а тобі — мікрофона. Учасникові нашої делегації—заслуженому тренеру України Яремі Фрондзе з Івано - Франківська поталанило стріти давніх знайомих.

— Що ви скажете про перспективи на завтра?

— Провідні наші плавці не вперше їздять на Кубок світу, хоча в питання відбору попередніх груп втручався суб'єктивізм. Вирішувала, звісно, Москва. Але, здається, в Західній півкулі переконалися, що Україна може на рівних конкурувати з найбільшими спортивними державами...

Записав
Євген КАРЕЛЬСЬКИЙ.

Фото Миколи БОЧКА.

Футбол

СЬОГОДНІ — «НА ЛЄТНІ»...

Свій наступний матч групового турніру розіграшу Кубка європейських чемпіонів футболісти київського «Динамо» проведуть у Празі проти місцевої «Спарти». Цей поєдинок гратиметься на стадіоні «На Лєтні». Його початок о 18.00 за місцевим часом (за київським — 19.00).

— У Чехо-Словаччині вже фінішувало перше коло національного чемпіонату, — розповів по телефону футбольний оглядач газети «Спорт» (Братислава) Петер Шурин. — «Спарта» посідає четверте місце. До зустрічі з киянами команда проводила спеціальну підготовку, яка завершилася контрольною зустріччю з командою другої ліги «Вікторія» (Жижков). У Празі тепер холодно. Вночі 8—10 градусів морозу, а вдень 0—мінус 2. Але, гадаю, що на трибунах стадіону, де 38 тисяч місць, збереться багато болільників. Адже ранг матчу дуже високий...

Кияни в свою чергу також не сиділи, склавши руки. Вони протягом тижня тренувалися в Греції. Ось що розповів їхній головний тренер Анатолій Пузач:

— До Афін ми вилетіли на запрошення Олега Блохіна. Зіграли з його командою «Олімпіакос» — одним з лідерів чемпіонату Греції — 0:0. Наша команда виступала в такому складі: Кутепов (Мартинкенас, 46), Лужний, Цвейба, Алексаненков, Шматоваленко, Заєць, Яковенко (Матвєєв, 70), Грицина (Беца, 46), Ковалець, Шаран, Саленко (Мінтенко, 70).

Суперник на нас справив хороше враження. Добре зіграли Литовченко, Протасов, Савичев. Вони—справжні лідери. Під кінець нашого перебування ми помірялися силами ще й з командою другої грецької ліги. І поступилися — 1:2. Гол у нас забив Заєць. У цьому поєдинку ми награвали комбінації і старалися, щоб ніхто не травмувався.

На жаль, не всі у нас здорові. Застудилися Віктор і Юрій Морози. І тепер ними займаються наші лікарі. Сподіваюся, що до празької зустрічі вони одужають.

— Анатолію Кириловичу, ви згадали про нашу трійцю. А що там з конфліктом, який виник з керівництвом клубу «Олімпіакос»?

— Наші подали позов до суду на президента Аргіріса Сальяреліса. І не вийшли на поле в черговому матчі чемпіонату Греції минулої суботи. Конфлікт має вирішити судова Феміда...

Протягом останніх днів динамівці перебували вдома, тренувалися на полі Республіканського стадіону. А вчора спеціальним рейсом вилетіли до Праги. У складі української футбольної делегації на матч до столиці ЧСФР вирушив й кореспондент «Голосу України».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

У європейській зоні

Як відомо, в Нью-Йорку пройшло жеребкування відбіркових груп чемпіонату світу-94. Нас, зрозуміло, найбільше цікавить європейська зона. Ось склад її груп: 1. Італія, Шотландія, Португалія, Швейцарія, Мальта, Естонія. 2. Англія, Нідерланди, Польща, Норвегія, Туреччина, Сан-Маріно. 3. Іспанія, Ірландія, Данія, Північна Ірландія, Албанія, Литва, Латвія. 4. Чехо-Словаччина, Румунія, Уельс, Кіпр, Фар'єрські Острови. 5. СРСР, Югославія, Угорщина, Греція, Ісландія, Люксембург. 6. Франція, Австрія, Швеція, Болгарія, Фінляндія, Ізраїль.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ
перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК
заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
оглядач, завідуючий відділом культури
Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
редактор відділу кореспондентської мережі
Віталій СУДДЯ
відповідальний секретар

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:
Заступник головного редактора — Леонід Самойленко.
Чергові редактори — Володимир Савцов, Олексій Бреус.
Автори макета — Анатолій Мироничев, Леонід Підлужний.
Випусковий — Леонід Клюско.
Оформлення — Володимир Кисельов.
Коректори: Тамара Баштанник, Наталія Власик, Людмила Морозова, Людмила Нєсена, Антоніна Сильверстова, Любов Станачич, Людмила Терещук.
Верстальники: Тетяна Балюк, Ольга Яценко, Алла Будникова, Марія Солодюк, Сергій Скаженюк.
Лінотипісти: Наталія Позняк, Валентина Чичирко.

* * *

252047. Київ 47, проспект Перемоги, 50. Комбінат друку видавництва «Радянська Україна»
Індекс 60955.
Тираж 160 900.
Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.
Зам. 0315238.